



Otrdiena • 2014. gada 21. oktobris

CENA abonentiem 0,47EUR  
tirdzniecībā 0,60EUR

Steidzas palīgā

9.

## Īsziņas

### Mūžībā aizgājusi Nora Pastare

Svētdien, 19. oktobrī, Balvu slimnīcā mūža mierā aizgājusi Nora Pastare. Pensionāri pazinām kā ilggadēju politiski represēto apvienības vadītāju Balvos, kurai bija svarīgi stiprināt saikni ar jaunāko paaudzi, izglītot to skarbās vēstures jautājumos un mācīt dzīvot atbildīgi un godīgi. Nora Pastare pati bija kā staigājoša vēstures grāmata, kas rūdījusies Sibīrijas ceļos, tādēļ ar interesi iesaistījās skolēnu zinātniski pētniecisko darbu vērtēšanā. Viņas mūžam pieticis dažādu krāsu, par ko viņa prata gan raudāt, gan smiet.

### Seminārs par lauku un mežu apsaimniekošanu

LLKC Meža konsultāciju pakalpojumu centrs 23. oktobrī plkst. 10.00 LLKC Balvu nodaļā, Brīvības ielā 46a, Balvos, rīko informatīvo semināru par ES un Valsts likumdošanas izmaiņām, kas attiecas uz lauku un mežu apsaimniekošanu. Sīkāka informācija pa tālruni mob. 26117678 vai rakstot uz e-pastu ginta.abeltina@mkpc.llkc.lv.

### Rīt donoru diena Viļakā

Rīt, 22. oktobrī, no pulksten 9 līdz 13 Valsts asinsdonoru centrs būs Viļakas novada domē un gaidīs asins ziedotājus. Mediķi atgādina, ka 3-4 dienas pēc asins nodošanas noteikti jāpaaugstinās par savu analīžu rezultātiem, lai nepieciešamības gadījumā uzsāktu ārstēšanos. Ja donors ziedojis pilnu asins vai asins komponenta devu, asinis izmeklē uz C un B vīrushepatīta, HIV infekcijas un sifilisa marķieru klātbūtni. Par analīžu rezultātiem var uzzināt, zvanot pa bezmaksas tālruni 80000003.

### Nesēdi mājās! Piesakies un uzvari!

Vēl tikai līdz 31. oktobrim ir iespēja pieteikt dalību Balvu novada atklātajā telpu futbola čempionātā. Pieteikšanās pa tālruni mob. 29336428 (Edgars Kaļva) vai rakstot uz e-pastu: edgars\_kaljva@inbox.lv.



Foto - M. Sprudžāne

**Grāmatu draugi.** Iespēju Balvos tikt ar dažādu grāmatu autoriem svētkos izmantoja galvenokārt ģimnāzijas audzēkņi, skolotāji un daži ciemiņi. Sarunā ar populārājiem dārkopības meistariem Gunu un Jāni Rukšāniem Balvu Valsts ģimnāzijā iesaistījās bibliotekāre Svetlana Kirillova (pirma no labās). Arī viņai ar meitu ļoti patik kopt dārzu un priecāties par tā košumu.

# Laiks palasīt labu grāmatu

**Aizvadītās nedēļas nogalē rudenīgā, bet patīkamā noskaņā dienas garumā notika grāmatu svētki. Tā bija "Lielās lasīšanas skola", organizēta sadarbībā ar "Zvaigzni ABC". Par svētku akcenta galvenās norises vietu bija izvēlēta Balvu Valsts ģimnāzija, kur sākotnēji ieradās grāmatu autoru grupa. Ciemiņiem bija iespēja iepazīties ar ģimnāziju, tās audzēkņiem un noskatīties speciāli sagatavotu uzvedumu.**

Grāmatu svētki - "Lielās lasīšanas skolas" stāsti Balvu Centrālās bibliotēkas vadībā Balvos turpinās jau 14 gadus. Tā ir jauka tradīcija, kas pēdējos četrus gadus turpinās sadarbībā ar "Zvaigzni ABC". Pirmo reizi šogad oktobrī par svētku galvenā akcenta vietu bija izraudzīta Balvu Valsts ģimnāzija. Direktore Inese Paidere par to jutās lepna atzīstot, ka viņi savā skolā daudz piestrādā, lai audzēkņos attīstītu grāmatu lasītpraksi. To veicina ne tikai literārās stundas, bet arī piedalīšanās dažāda mēroga konkursos. Tas viss noteikti ceļ skolēnu inteliģenci, - teica direktore.

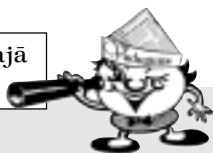
Grāmatu svētku dienā ģimnāzijā bija iespēja arī klausītājiem nedaudz paceļot grāmatu pasaulē un vaigu vaigā redzēt grāmatu

autorus. Svētki iesākās ar pārdomātu un sirsniģu Balvu Valsts ģimnāzijas audzēkņu un skolotāju sagatavotu koncertu, kurā akcentēja grāmatu lasīšanu. Klausītājus uzrunāja skaļi lasītie grāmatu fragmenti, kuru autori sēdēja zālē. Varbūt citādi izprasti un pateikti, taču no sirds nākuši.

Grāmatu svētkos Balvu novadā ciemojās kupla autoru komanda - vairāk nekā desmit. Viņu vidū arī Ilze Žola, Ingmārs Līdaka, Iluta Plotņikova, Gundega Sēja, Ieva Melgalve, Dace Judina. Grāmatu svētki turpinājās arī citur - Balvu pamatskolā, Stacijas pamatskolā, Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļā, mākslas skolā, arī Tilžas pagastā. Balvu novada domes priekšsēdētājs Andris Kazinovskis izteica cerību, ka dienas gaitā veidosies abpusēji interesanta saikne starp klausītājiem un autoriem, un viņiem būs interesanti redzēt vaigu vaigā vienam otru. "Zvaigznes ABC" komandu šajos svētkos pārstāvēja mārketinga daļas vadītājs Gints Balodis. Viņš atzina, ka pirms četriem gadiem, kad "Zvaigzni ABC" uzrunāja iesaistīties un atbalstīt grāmatu svētkus, viņi joka pēc piekrituši. Taču tagad dzīve pierāda, ka ar katru gadu grāmatu svētki kļūst košāki un jautrāki.

\* Turpinājums 4.lpp.

Nākamajā  
Padugunī



- Ceļazīme konkursa otrajai kārtai  
*Lauku jauniešu biznesa idejas*
- Cilvēki ar zelta rokām  
*Neviens amats netiek lamāts*



Mārtiņrožu  
laiku  
izdejo  
Kubulos.

11.lpp.



Veiksmīgs  
bizness.

7.lpp.

## Vārds žurnālistam

Zimīgi šķiet "Latvijas Reģionu apvienības" līdera Mārtiņa Bondara vārds, ka no šī politiskā spēka Saeimā ievēlētais un skandalozu slavu guvušais aktieris Arturs Kaimiņš izpelnījies "bīstamas personas" statusu. Iemesls? Bondaraprāt, viņš varētu būt viens no paraugiem, kurš simbolizē atklātumu. Nepieņemu, ka Artusu kāds būtu nodēvējis par bīstamu, bet par klaunu, garīgu kropli un Latvijas Žirinovski gan. Patiesībā tas nav būtiski, jo visiem skaidrs, - labākā aizsardzība ir uzbrukums, un tie, kuri Kaimiņu publiski nav dēvējuši par bīstamu, līdz ar vēlēšanu rezultātiem viņā kā minimums saskata potenciālu traucēkli un gaisa maisītāju varas gaitēnos. Turklāt vai tas, kurš godīgs, arī bīstams? Neesmu Kaimiņa pielūdzējs, arī vēlēšanās savu balsi par viņu neatdevu. Tomēr neslēpšu, ka aktiera (šī vārda vistiešākajā nozīmē) personīgā videobloga "Suņu būda" raidījumus ar interesi esmu noskatījis no A līdz Z. Dažus no tiem pat atkārtoti. Vai mums parlamentā patiešām vajadzīgs šāds cilvēks, rādīs laiks. Galvenais, lai viņam četru gadu laikā par purvu dēvētajā Saeimā pašam nesanāk iestigt tik ļoti, ka nāktos paciest Latvijas varas nirdzīgā smīna pārākumu un savā bezspēcībā jāklausa savulaik paša rokām "Suņu būdā" atskaņotās dziesmas vārdus: "Paciet klusu, ja seņā Tev spļauj. Paciet klusu un tikai smeļ. Nelien tur, kur Tev liegts. Dari to, ko Tev liek. Norij meli, ja Tev gribas vaidēt. Redzi kropli, saki - skaists viņš kā Dievs. Ja ir melns, saki - balts. Ja ir netīrs, saki - tīrs. Mācies piekrist un mācies gaidīt. Sakod zobus un tālāk ej."

Artūrs Ločmelis

## Latvija

**Turpinās pedofila meklēšana.** Pagājušās nedēļas otrdienas vakarā policijā vērsās kāda sieviete, kura paziņoja, ka viņas 13 gadus vecajai meitenei Rīgā, Zasulauka rajonā, uzbruka. Policija pieļauj, ka noziegumu pastrādājis tā dēvētais Imantas pedofils, kurš pavasarī uzbrucis arī citām meitenēm. Par notikušo uzsāks kriminālprocess.

Jāpiebilst, ka kopš pēdējā uzbrukuma mazgadīgai meitenei, kuru, visticamāk, veicis Imantas pedofils, policija pārbaudījusi vairāk nekā desmit vīriešus. Vīrietis varētu būt 20 līdz 25 gadus vecs, runā krievu valodā, iespējams, pārzina arī latviešu valodu. Tāpat ziņo, ka noziedzniekam ir pelēkzilas acis, klasiska vīriešu griezumata frizūra ar nedaudz viļņainiem un tumši brūnas krāsas matiem.

Par iespējamo Imantas pedofila identitāti izskanējušas arī dažādas versijas. Piemēram, biedrības "Stop drugs" valdes priekšsēdētājs Sandris Bergmanis, vērtējot pedofila prasmīgo izvairīšanos no likumsargiem, spriež, ka vīrietis varētu būt no policijas aprindām.

**Tūkstošiem māsaiņniecību traucēta elektroapgāde.** Vakar rītā akciju sabiedrības "Sadales tīkls" operatīvā informācija liecināja, ka kopš vēla svētdienas vakara vairākiem tūkstošiem māsaiņniecību dažādos Latvijas reģionos traucēta elektroapgāde. Kāds ir iemesls elektrolīniju bojājumiem, nav minēts. Sniegtā informācija liecina, ka tos nav izraisījuši laika apstākļi.

**Atrod pudeles ar vēstījumiem.** Gaujas tīrīšanas darbu laikā - Gaujas nacionālā parka teritorijā, posmā no Valmieras līdz Murjāņiem - izcelti vairāki desmiti maisu ar sadzīves atkritumiem, kā arī deviņas pudeles, kurās ievietoti vēstījumi. Visbiežāk pudelēs ievietoti vēstījumi no kāzām. Piemēram: "Piedod, ka nenosūtījām tev ielūgumu iepriekš un neuzaicinājām tevi uz mūsu kāzām. Nezinājām, ka tevi satiksim. Tikai atraksti, kā klājas un kur saņēmi mūsu ielūgumu." Savukārt kādā citā vēstulē skolēns apņēmiens labāk mācīties.

**Tuvojas pamatīgs sals.** Gaidāms, ka šonedēļ Latvijā iestāsies sauss un auksts laiks. Otrdien, vējam iegriežoties no ziemeļaustrumiem, sāks ieplūst vēss gaisa - valsts ziemeļaustrumos temperatūra pazemināsies līdz +3 grādiem. Trešdienas rītā gaisa temperatūra daudzviet noslidēs zem nulles, diena nebūs siltāka par +1 - +6 grādiem. Turpmāk klūs vēl aukstāks un piektdienas rītā valsts austrumos iespējams sals līdz -10 grādiem. Diennakts vidējā gaisa temperatūra noslidēs septiņus grādus zem normas, Vidzemē un Latgalē sāks aizsaldīt diķi un mazie ezeri. Savukārt vietām uz autoceļiem, galvenokārt ūdenstilpju tuvumā un uz tiltiem, var veidoties apledojums.

(Ziņas no interneta portāliem [www.delfi.lv](http://www.delfi.lv), [www.apollo.lv](http://www.apollo.lv), [www.tvnet.lv](http://www.tvnet.lv))

## Izstāde

# Atklāj austro dvieļu izstādi "Baltais mantojums"

15.oktobrī Sociālā dienesta 3.stāva zālē šomēnes atklāja austro dvieļu izstādi.

Radošo pakalpojumu centra "Kaķīša dzirnaviņas" vadītāja Ina Bankova (attēlā) stāsta, ka izstāde veltīta Vispasaules roku mazgāšanas dienai. Mediķi pierādījuši, ka cilvēks var saslimt ar neskaitāmām slimībām, tostarp caureju, gripu un hepatītu, kuru tautā sauc par dzelteno kaiti, ja regulāri un pareizi nemazgā rokas. Roku mazgāšana ar ziepēm ir ne tikai lētākais, bet arī efektīvākais veids, kā pasargāt sevi no inficēšanās ar gremošanas trakta un augšējo elpceļu infekcijām. Kad rokas nomazgātas, tās noslauka dvieļi, vai ne? Bet vai mēs zinām, kādā godā agrāk bija celts dvieļis? Tāpēc sadarbībā ar novada un pagastu sociālajiem darbiniekiem un skapiem un pūra lādēm izceltie linu dvieļi, kas kādreiz greznoja saimnieču istabas un liecināja par viņu rokdarbu prasmēm, nu ir ieguvuši citu vērtību.

Izstādē vienkopus skatāmi 40 dvieļi, katrs ar savu stāstu, daži - kā mantojums no mātēm, krustmātēm, vīramātēm, daži - pašu austi vai ģimenes locekļiem piederoši. Dvieļus izstādei piedāvāja Tatjana Valujeva, Edīte Gorkina, Maruta Prancāne, Kristīne Novika, Anita Leišavniece, Skaidrīte Saleniece, Sarmīte Gržibovska, Ligita Zelča, Nadežda Logina, Ināra



Foto - Z.Logina

**Katrs ar savu stāstu.** Radošo pakalpojumu centra "Kaķīša dzirnaviņas" vadītāja Ina Bankova stāsta, ka izstādē vienkopus skatāmi 40 dvieļi - katrs ar savu stāstu.

Bodrova, Veronika Odumiņa, Genovefa Ikstena, Līvija Kriviša, Emerita Striķe, Renāte Cakule, Zinaida Kuzmina. Viņas ir tās, kurām jāsaņem paldies par saglabāto mantojumu - izsūtītiem, austiem dvieļiem no vecākiem un vecvecākiem. Tā, piemēram, briežucieme Nadežda Logina dvieļi saņēmusi mantojumā no mātes Zinaidas Kuzminas, Maruta Prancāne - no mātes Adeles Bikses, dzimušas Plešas no Rugāju novada Oporņiekiem.

Izstādes atklāšanas pasākumā piedalījās Briežuciema pamatskolas bērni, kurus uz Sociālo dienestu atveda skolotāja Anita Pakalnīte. Viņi, skandējot tautasdziesmas un izdancinot Balvu pamatskolas 4.klases audzēkņus, aicināja visus iet rotaļās. Saistošā Sociālā dienesta sabiedrības veselības koordinatore Ilzes Kozlovskas prezentācija rosināja bērnus un citus klausītājus rūpīgāk piedomāt par savu roku tīrību.

## Salidojums

# Satiekas studentu pilsētā Jelgavā

Aizvadītajā sestdienā Jelgavā Latvijas lauksaimniecības Meža fakultāte svinēja uzreiz trīs nozīmīgas jubilejas - fakultātes 75. jubileju, augstākās mežsaimniecības Latvijā 95 gadu jubileju, kā arī 10 gadus, kopš Jelgavā darbojas meža un koksnas produktu pētniecības un attīstības institūts "MeKA".

Svinīgajā sēdē dekāns Dagnis Dubrovskis aicināja no jauna iepazīt savu mācību iestādi, kurā aizvadīti skaistākie jaunības gadi un izkopts zināšanu pūrs, vēlēja satikt pasniedzējus un kursabiedrus. Svētku koncerts Jelgavas pilsaulā iepriecināja gan ar pašu studentu skanīgu dziesmu un deju pūru, gan ar ciemiņu uzstāšanos. Skanēja studentu himna "Šalc zaļais mežs" un citas dziesmas, saistītas ar Latvijas zaļo rotu - mežu. Meža fakultāte darbojas kopš 1991.gada un tā šobrīd apvieno trīs katedras - Mežkopības, Meža izmantošanas un Kokapstrādes katedru.

Arī balvenietim, Balvu Valsts ģimnāzijas skolotājam Z.Lielbārdim bija patīkami savā bijušajā fakultātē atrast darbus, ko pats bija gatavojis, esot students.

Pēc svinīgas sēdes Kokapstrādes katedrā visās telpas bija kā bišu spietā - katrs izlaiduma absolvents meklēja savējos, un satikšanās mirkli izvērtās par garām atmiņu pastaigām pa jaunības pilsētu Jelgavu, kas šobrīd ieguvusi jaunus un modernus vaibstus.



Foto - no personīgā arhīva

**Reģistrē salidojuma dalībniekus.** Bijusī Balvu Valsts ģimnāzijas absolvente Anna Dūviņa reģistrēja Latvijas Lauksaimniecības universitātes salidojuma dalībniekus Kokapstrādes fakultātē.



Foto - no personīgā arhīva

**Satiekas svētku dienā.** Uz salidojumu 17.oktobrī bija aicināti visi esošie un LLU Meža fakultāti absolvējušie studenti, arī Balvu Valsts ģimnāzijas skolotājs Zigrīds Lielbārdis, kurš toreizējā Jelgavas akadēmijā 1983.gadā absolvēja Kokapstrādes fakultāti, iegūstot kokapstrādes inženiera-tehnologa specialitāti. Viņš bija pārsteigts, ka kursabiedri ieradusies no Liepājas, Rīgas, Latgales. "Mainījušies neesam, lai arī gadi dara savu. Mums ir kopīga jaunības atmiņas. Prieks, ka visiem ir darbs, ģimenes," uzskata Z.Lielbārdis.

Kā vērtējat Saeimas ieceri publiskot ziņas par bērnu uzturlīdzekļu nemaksātājiem?

## Viedokļi

# Lai drukā kaut uz piena pakas



ANITA KALNIŅA, tiesu izpildītāja

Sabiedrības un likumdevēju vēlmei pienaglot pie kauna staba uzturlīdzekļu nemaksātājus, protams, ir visnotaļ pozitīvs mērķis, - aizsargāt bērnu tiesības un veicināt vecāku atbildību par godprātīgu savu pienākumu pildīšanu. Latvijā ir daudz bērnu, kuriem uzturlīdzekļus maksā valsts no Uzturlīdzekļu garantiju fonda (bijušā Balvu rajona teritorijā ap 400). Šāda situācija veidojas vairāku iemeslu dēļ. Cilvēki brauc projām no valsts, daudzi nezina, ka no viņiem piedzīti uzturlīdzekļi. Cilvēkiem nav līdzekļu, jo nav darba, nav ienākumu vai arī viņi nevēlas uzturēt savus bērnus, pārliekot šo pienākumu uz citu pleciem. Kā rāda darba un dzīves pieredze, liela daļa uzturlīdzekļus nemaksā, jo viņiem vienkārši nav šo līdzekļu. Uzturlīdzekļu piedzinēja vai piedzinējs iesniedz pieteikumu tiesu izpildītājam, pievienojot tiesas izsniegto nolēmumu par uzturlīdzekļu piedziņu. Tiesas izpildītājs

savukārt veic visas nepieciešamās darbības, lai pārbaudītu parādnieka ienākumus un mantisko stāvokli. Bieži vien uzturlīdzekļu piedziņa nav iespējama, jo parādniekam nav ne ienākumu, ne mantas vai ir alga, vai pensija, bet tā ir tik maza, ka nespēj nodrošināt uzturlīdzekļus tādā apmērā, kā noteikts tiesas nolēmumā. Arī tad iztrūkst daļu piemaksā uzturlīdzekļu fonds. Vai šo situāciju var labot ar uzturlīdzekļu nemaksātāju vārdu publiskošanu? Ar jaunām likuma normām un represijām? Manuprāt, nē. Lai maksātu uzturlīdzekļus, parādniekam vispirms jābūt ienākumiem, no kā iztikt viņam pašam. Ja tādu nav, tad nav arī no kā maksāt uzturlīdzekļus. Valsti vispirms ir jārisina sociālās un ekonomiskās problēmas, tad arī samazināsies uzturlīdzekļu nemaksātāju skaits, kaut gan pilnībā šo problēmu, protams, neizdosies izskaust. Pieredze rāda, ka bērna vai bērnu vecāks uzturlīdzekļus savām atvasēm maksā,

ja viņam ir darbs un ienākumi. Ja tādu nav, tad arī nav ko no viņa piedzīt. Tādā gadījumā viņa vārdu var drukāt kaut vai uz piena pakām! Ir tādas uzturlīdzekļu nemaksātāju grupas, kā, piemēram, invalīdi, pensionāri, kuri pat gribēdami nevar samaksāt likumdošanā noteikto uzturlīdzekļu summu. Likumdošanā paredzēts, ka viena bērna uzturēšanai, ja viņš ir vecāks par 7 gadiem, uzturlīdzekļu apjoms ir 30% no minimālās algas vai 96 eiro mēnesī. Bet ja ir divi vai trīs bērni? Un ja vēl jāuztur bērni, kas dzimuši otrajā vai trešajā laulībā? Protams, tā ir katra paša brīva izvēle, vai dzīvot kopā ar saviem bērniem un ēst ar viņiem no viena katla, vai vienlaikus gādāt par vairākiem katliem. Likumdošana neparedz atstāt parādnieku bez iztikas līdzekļiem, ir arī daudz citu atrunu. Tāpat kā attiecībā uz parādnieku vārdu publiskošanu. Arī tur ir paredzēti gadījumi, kādos parādnieku vārdus nedrīkstēs publiskot.

## Ar kaut ko ir jāsāk - pirmais solis sperts



RUDĪTE KRŪMIŅA, Balvu novada Bāriņtiesas priekšsēdētāja

nodrošināt valsti noteikto iztikas minimumu?

Šobrīd bāriņtiesa ir tā, kas cilvēkam, kurš lūdz uzturlīdzekļu piedziņu, palīdz sagatavot tiesai prasības pieteikumu un vajadzīgo dokumentu kopijas. Statistikas dati liecina, ka no visiem pieprasītājiem 30% ir tēvi un 70% mātes. Mēs mudinām, palīdzam sakārtot dokumentus uzturlīdzekļu piedziņai, jo vēl joprojām cilvēki baidās to darīt. Viņi domā, - ja es tagad piedzišu uzturlīdzekļus no bērna tēva vai mātes, tad nākotnē valsts varētu vērst piedziņu pret pašu bērnu. Bet gribu atgādināt – droši pieprasiet to, kas bērna uzturam pienākas, jo bērnam par vecāku, kurš par viņu nav rūpējies un kuram uzkrājies parāds par uzturlīdzekļiem, šis parāds nebūs jāatmaksā. Tas nepāries mantojumā ne no tēva, ne mātes. Kad bērna vecāks kļūš nespējīgs, viņu ievieto pansionātā vai citā aprūpes institūcijā un, ja viņš pilnībā nevar nosegt šos izdevumus pašvaldībai vai valstij, tad šis pienākums ir bērniem vai laulātajam. Viņi ir tie, kuriem jāpiemaksā iztrūkstošā starpība. Tādēļ, lai sevi pasargātu, cilvēkiem jāsakārto vecāku un bērnu personiskās attiecības. Tiesas lēmums būs viens no pierādījumiem, ka vecāks labprātīgi nav pildījis savus pienākumus pret bērnu. Ja kopdzīve ir izirusi un to vairs nav iespējams atjaunot, lūdzu, sakārtojiet savas attiecības juridiski, lai pēc gadiem nebūtu pārsteigums, kad par jūsu bijušo vīru vai sievu no aprūpes iestādes pienāk dokumenti, kurā pieņemts lēmums un jums jāpiemaksā par viņa uzturēšanos iestādē. Pēdējā laikā mums arvien

biežāk nākas palīdzēt cilvēkiem, kuri nonākuši šādā situācijā, jo bāriņtiesas arhīvā ir dokumenti par vecākiem, kuri nav rūpējušies par saviem bērniem.

To, ka liela daļa bērnu vecāku par savām atvasēm nerūpējas, mēs redzam ikdienā, jo pārsteidzoši daudz vecāku pieprasa uzturlīdzekļus. Ir mammas, kuras gaidījušas 5-6 gadus ar domu - gan jau pati izaudzinašu... Taču, bērnam pieaugot, pieaug arī viņa vajadzības, un pieaugušais saprot, ka vairs nespēj viens pats (kaut vai bez minimāla atbalsta) nodrošināt savu bērnu. Tad arī sāk kārtot šo jautājumu un griezties pēc palīdzības.

Jaunā kārtība paredz, ka, pirms ievietot reģistrā ziņas par nemaksātāju, būs jāprasa atļauja prasības iesniedzējam. Kaut gan mans uzskats ir, - ja viņš ir vainīgs, kāda vēl atļaujas prasīšana. Ja esi vainīgs, tad esi. Kādreiz valsti diskutēja, ka uzturlīdzekļu nemaksātājiem vajadzētu uzlikt vēl kādu ierobežojumu – piemēram, nedot iespēju saņemt autovadītāja apliecību, pirms viņš nav nomaksājis parādu. Domāju, tas vienam otram, kurš tišuprāt nemaksā, būtu kā stimulē sakārtot šos parādu un sākt rūpēties par bērniem.

Turpmāk likumdevējam būtu jāveic grozījumi vai papildinājumi likumā, ka uzturlīdzekļus nevar piedzīt no personas, kura dzīvo kopējā saimniecībā (vienā mājā, vienā dzīvoklī) ar prasītāju - bērna māti. Sieviete saņem no valsts uzturlīdzekļus, bet bērnu tēvs (nemaksātājs) pārtiek no fonda maksātās naudas un

ar bērniem ēd no tā paša *katla*. Tā ir absurda situācija.

Saistībā ar uzturlīdzekļu nemaksātāju reģistra ieviešanu esmu dzirdējusi daudz un dažādus viedokļus. Vieni ir "par", citi jautā, kur te ir cilvēktiesības, jo tikpat labi var publiskot arī apkures un citu parādnieku vārdus un uzvārdus. Bet es gribētu pajautāt, kur ir cilvēktiesības attiecībā pret bērniem, kuri nesaņem vecāku aprūpi? Vai šie mazie cilvēki, kuriem Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteikts, ka bērnam ir tiesības uz pilnvērtīgiem dzīves apstākļiem, ir vainīgi, ka par viņiem nerūpējas? Mana pārlicība ir, - par nemaksātājiem, kuri nerūpējas par saviem bērniem, sabiedrībai ir jāzina, jo valsts viņu vietā iztērē miljonus. Manā praksē bijuši gadījumi, kad uzturlīdzekļus par labu bērnam piedzen arī no vecvecākiem, ja nav iespējams piedzīt no bērna tēva.

Pienākums uzturēt vecākus un vajadzības gadījumā arī vecvecākus gulstas uz bērniem. Ja vecāki nespēj uzturēt bērnus, šis pienākums gulstas uz vecvecākiem. Tātad, cienījamie vecvecāki, nepiekrīti, ka jūsu bērni pārraksta īpašumus uz jums, lai tikai nerūpētos par saviem bērniem. Atcerieties, ka arī pret jums var vērsties tiesā un tad būs jūsu pienākums maksāt uzturlīdzekļus samērā ar mantas stāvokli.

Lai vai kā, uzskatu, ka nemaksātāju reģistra ieviešana ir pareizs pirmais solis, jo ar kaut ko ir jāsāk.

Viedokļus uzklusija I.Zinkovska un S.Karavoičika

## Re, kā!



## Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā [www.vaduguns.lv](http://www.vaduguns.lv)

Kā vērtējat Saeimas ieceri publiskot ziņas par bērnu uzturlīdzekļu nemaksātājiem?

pozitīvi - 37.5%

negatīvi - 12.5%

sen tādu "kauna" stabu vajadzēja - 33.3%

kur paliek cilvēktiesības? - 8.3%

mani tas neinteresē - 8.3%

Balsis kopā: 24

\* Sākums 1.lpp.

# Svētki kļūst košāki un jautrāki



**Grāmatu fragmenti.** Klausītājus zālē uzrunāja izteiksmīgi nolasītie rakstnieku grāmatu fragmenti. Par puķēm, izjūtām, kādu atgadījumu... Grāmatas pārlapoja ģimnāzijas direktores vietniece Lelde Leja, skolotāja Aija Dvinska, arī Paula, Agnese, Zane (foto) un vēl citi audzēkņi. Meitenes teica, ka gatavošanās šim pasākumam viņām bijis patīkams un interesants darbiņš, jo viņas ir lielas lasītājas.



**Guna un Jānis Rukšāni.** Tie, kuri atnāca uz tikšanās ar pazīstamajiem dārzkopjiem Gunu un Jāni Rukšāniem, izjuta gadalaiku elpu un izdzīvoja dārza burvību. Ne velti Gunas Rukšānes jaunākais darbs tā arī saucas "Dārza maģija". Taču viņai, kura studējusi Latvijas Valsts universitātē juristos, bijusi režisore, pazīstama kultūras darbiniece Cēsīs, dārzs sākotnēji nepavisam nebija sirdslieta. Tikai 1995.gadā, kad Guna apprecējās ar izcilo selekcionāru Jāni Rukšānu, viņa ieraudzīja, ka dārzs vienmēr ir miera, harmonijas un prieka oāze pretstatā ikdienas kņadai. Par ziediem, to krāsām un šo dabas burvību Guna runāja ar neizstāstāmu mīlumu, jo viņas atziņa ir, ka dārzs nekad nepievil, tas nepieprasa nedalītu uzmanību, tas pacietīgi gaida savu veidotāju, kopēju un apbrīnotāju.



**Kas var būt skaistāks par ziediem!** Guna Rukšāne atzina, ka viņai ne mazāk svarīgs par grāmatas saturu ir arī tās ārējais izskats, noformējums un bilde uz vāka. Pirms drukāšanas viņa redz skaidru vīziju, kādai jābūt grāmatai. "Dārza maģija" ir liela, koša un viegli lasāma. Fotogrāfijas un teksts tur ir attiecībā puse uz pusi. Ir daiļdarba ievirzes teksts un netrūkst arī praktisku padomu. Gunai padomā jau nākamais plāns, par ko viņa rakstīs. Tas būs saistībā ar Latvijas cilvēku daiļdarbiem, un viņa cer ciemoties interesantās un ļoti skaistās sētās.



**Ciemiņi ieradušies.** Iepazīstinot ar rakstnieku grupu, direktore pirmo zāles priekšā izsauca Arno Jundzi (foto). Pirms tam visi bija noklausījušies jautro "Joka pēc alfabēts" dziesmiņu ģimnāzijas kora izpildījumā, kurā "Apaļš ābols bumbierim cep čibas..."



**Dāvina atlaižu kuponus.** Lai nemaldītos lielās Balvu Valsts ģimnāzijas labirintos un zinātu, kad un kurp doties, katram grāmatu autoram *piestiprināja* savu krustmāti – cilvēku, kurš kopā ar rakstnieku pavadīja visu dienu. Zaiga Lāpāne (foto) bija kopā ar Āriju Iklāvu. Grāmatu draugiem bija iespēja saņemt atlaižu kuponus grāmatu iegādei "Zvaigzne ABC" grāmatnīcā.



**Uzmanīgi klausās.** Galvenie autoru sarunbiedri bija skolu jaunatne. Vienā no klasēm notika tikšanās ar Arno Jundzi. Viņa vārdu labi pazīst televīzijas skatītāji no raidījuma "Simts gramu kultūras". Viņš ir žurnālists un literatūrzinātnieks. Savas jaunākās grāmatas "Putekļi smilšu pulkstenī" tapšanai Jundze veltījis 10 gadus. Pats saka, ka tie nav jautri stāstiņi. Tie ir pietiekami dziļi stāsti, kas uzrakstīti vieglā formā, lai būtu vieglāk lasīt. Uzrunādams ģimnāzijas audzēkņus, Arno Jundze aicināja nopietni apsvērt turpmākās izglītošanās nozīmi, meklējot atbildi uz jautājumu: vai Latvijas augstskolas patiešām ir labākas, kur studēt? Viņa ieteikums – pastudēt ārzemēs un gūt citāda veida pieredzi, kur arī nav jāmaksā vairāk kā Latvijas skolās. Viņaprāt, mēs šodien Latvijā dzīvojam "apjukušā sabiedrībā" bez skaidrības, kas notiks tālāk. Par sliktu, viņš uzsvēra, nāk arī tas, ka latvieši ir pārāk kautrīgi un bailīgi.



**Idejas autore un uzturētāja.** Grāmatu svētki nenotiktu bez Balvu Centrālās bibliotēkas direktores Rutas Cibules gādības. Šoreiz viņas vēlējums bija, lai izdodas sadzirdēt vienam otru, tiekoties lasītājiem ar grāmatu autoriem. Ruta izteica arī prieku, ka svētku galvenās organizatoriskās rūpes šoreiz uzņēmusies Balvu Valsts ģimnāzija.



**Raksta memuārus.** Ārija Iklāva Balvos pēdējoreiz bijusi pirms pieciem gadiem, tādēļ tagad ciemojās ar lielu prieku. Viņa atzin, ka patīcis vērot pārvērtības pilsētvidē un ielās. Pēc izglītības būdama pedagoģe, viņa uzmanīgi apskatījusi arī ģimnāziju secinādama, ka skolā strādā talantīgi skolotāji. Iklāvas kundzes stāstījums pamatīgi izsmidzināja skolas audzēkņus. Viņa atcerējās daudz smieklīgu piedziņojumu no sava garā darba mūža dzimtsarakstu birojā. Ā.Iklāva atklāja, cik jocīgos un nepārdomātos vārdos vecāki dažkārt nosauc bērnus, kā arī pastāstīja par gadījumiem, kad laulību reģistrācijas laikā sieva pateica vārdu "nē". Viņas aktīvie darba gadi beigušies tikai pirms trim gadiem - 79 gadu vecumā. Lasītāji var iepazīties ar viņas atmiņu grāmatu "Ir visādi gājis".

M.Sprudzānes teksts un foto



## Notikums

# Sacenšas topošie amatnieki

Aizvadītajā nedēļā Balvu Profesionālajā un vispārizglītojošajā skolā norisinājās ikgadējā Amatnieku nedēļa, kas tradicionāli noslēdzās ar Amatnieku svētkiem, kā arī 10.klases un 1.kursa audzēkņu iesvētībām.

Balvu Profesionālā un vispārizglītojošā vidusskola turpina pirms gadiem iedibinātās tradīcijas. Viena no tām ir Amatnieku nedēļa oktobrī. Arī šoruden no 13. līdz 16.oktobrim mācību iestādē valdīja īpaša rosība, kas aizsākās ar "Apslēpto miklu minēšanu" otrdien. Stundu starpbrīžos mācību iestādes gaitēnos skolēni meklēja paslēptas miklas, kuras pēc atrašanas mēģināja uzminēt, par katru atrasto miklu saņemot divus, bet par atminēto – piecus punktus. Pārbaudījuma laikā sakrātos punktus ieskaitīja Amatnieku svētkos notikušo mācekļu sacensību katras komandas kopējā rezultātā.

Savukārt trešdien pēc stundām pārsteigumi gaidīja skolotājus. Nodarbības "Pirtīņas zaķīši" viņu čaklās rokas varēja izbaudīt gandrīz īstus pirts priekus. Nobaudījuši zaļu tēju pēc savas izvēles, skolotāji īpaši kubuliņā ar tajā iemērktu pirts slotiņu varēja izvanot savas nogurušās rokas, pēc tam tās apstrādājot ar smaržīgiem sāļiem un medu īpašajās SPA procedūrās. Bet noslēgumā katrs saņēma skaistu dāvaniņu - zaķīša formā salocītu divielīti. Pēc patīkamajām pirts procedūrām visi kopīgi baudīja tēju ar pašgatavotām kaņepju sviestmaizītēm.

Noslēdzot notikumiem bagāto nedēļu, skolēni un skolotāji pulcējās tradicionālajā Amatnieku svētku pasākumā, kas aizsākās ar 10.klases un 1.kursa audzēkņu iesvētībām. Pēc nenopietnajiem, kolektīvu saliedējošajiem pārbaudījumiem, kuru laikā *fukši* izvairījās no divpadsmito mestajiem baloniem ar ūdeni, sacentās stafetē, mācījās nebaidīties no tumsas, rāpojot pa tumšu gaiteni, uz matračiem šļūca no slidkalniņa, rāpās pa kāpnēm cauri tīmekļiem, izgāja komplimentu taku un veica citus varoņdarbus, jaunie skolēni, nometušies ceļos, drīkstēja zvērēt uzticību skolai, atlīdzībā par paveikto saņemot īpašas jauno Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas skolēnu apliecības.

Amatnieku svētkiem turpinoties, skolas aktu zālē uzrunu ar laba vēlējumiem teica jaunā mācību iestādes direktore Bīrta Vizule un aicinātie viesi – mēbeļu ražotnes "Oāze" īpašnieks Intars Salmanis, Austrumlatgales Biznesa centra vadītājs Viktors Šjuncēvs un Amatnieku svētku vadītāja, skolotāja Anita Matule. Pēc tam varēja sākties svarīgākais dienas notikums - mācekļu pārbaudījumi, kuros klašu komandas sacentās veiklībā, apķēribā un precizitātē 10 tematiskajās stacijās. Topošie amatnieki mēģināja noturēt līdzsvaru uz dēļa, meklēja vārdnīcā vārdus ar cimdiem rokās, pārbaudīja, cik ātri katrs no dēlīšiem var salikt koka kasti, ar rokas zāģi centās pārzāģēt balķi, skrūvēja skrūves, šāva, šķiroja pogas, pārbaudīja acumēru, meklēja piegrieztnes un meta kauliņus "Laimes spēlē". Azartisko sacensību noslēgumā balvu par iegūto 1.vietu saņēma 11.klases komanda, 2.vietu izcīnīja 12.klase, bet 3.vietā ierindojās 2.kursa audzēkņi.

Svarīga Amatnieku svētku sastāvdaļa bija Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas Mācekļa svinīgā zvēresta nolasišana un apliecības par uzņemšanu amata mācekļa kārtā saņemšana, pēc kuras sekoja jauka atpūta diskotēkā.



**Neparasts uzdevums.** Šogad darbu skolā atsācis Ēriks Kanaviņš. Viņš piedāvāja mācekļiem neparastu uzdevumu – ar īpašu rīku izšaut pēc iespējas vairāk kaudzē salikto koka stieniņu. Viens no pirmajiem šajā stacijā roku iemēģināja viņa mazdēls Niks Kanaviņš (attēlā).



**Mūsdienų Pelnušķite.** Vienu no labākajiem rezultātiem krāsainu pogu šķirošanā uzrādīja Agnese Nikandrova (attēlā). Viņa uzskata, ka Amatnieku svētki ir tradīcija, kas atšķir šo skolu no citām mācību iestādēm. "Mūsu skolai ir daudz labu tradīciju. Man patīk arī Vīru spēles un labdarības pasākums Ziemassvētkos," teica jauniene.



**Grūti, bet interesanti.** 12.klases skolēni *fukšiem* bija izdomājuši grūtus, bet interesantus pārbaudījumus, kuru galvenais uzdevums bija nevis pazemot jauniņos, bet gan saliedēt kolektīvu. Vienā no pārbaudījumiem jaunie skolēniem vajadzēja uz matrača nošļūkt no slidkalniņa, bet pēc tam uzrāpties pa kāpnēm zem tur novilktiem diegiem, tos nesaraujot. 12.klases skolniece Deivina Petoka atzina, ka visa klase kopā ar skolotāju pārbaudījumus domājuši cītīgi, jo gribējuši, lai tie ir neparasti un aizraujoši.



**Meklē pareizās piegrieztnes.** Balvu Amatniecības vidusskolas 2011.gada absolvente, Rīgas Tehniskās universitātes 4.kursa studente Aiga Jansone (attēlā), ciemojoties Balvos, vienmēr ar prieku apmeklēja savu bijušo skolu. Šoreiz viņa palīdzēja sekot mācekļu sacensībām tematiskajā stacijā "Konstruktors". Savulaik arī viņa piedalījās šādos pārbaudījumos. Jauniene uzskata, ka Amatnieku svētki ir ļoti jauka tradīcija, kas vieno audzēkņus un skolotājus. Aigai saglabājušās mīlas atmiņas par bijušo skolu. "Uzskatu to par savām otrajām mājām," teica studente.



**"Družba 2".** Viens no aizraujošākajiem pārbaudījumiem bija balķa zāģēšana uz laiku. Pirmie pie šī uzdevuma izpildes ķērās 9.klases skolēni Valters Nikandrovs un Kristaps Kudulis, kuri atzina, ka darījuši to arī agrāk. Pabeiguši zāģēšanu, zēni neslēpa, ka pēc tādas slodzes ļoti sāp rokas.



**Fukši nodod zvērestu.** 10.klašu un 1.kursa audzēkņi, nometušies ceļos, zvērēja pie tirām zeķēm un mizotiem kartupeļiem cienāt un godāt divpadsmitos un būt uzticīgi skolai. Pirmkursniece Dārta Ostrovksa no Kalnienes pēc iesvētībām atzina, ka bija bailīgi, bet labi. Viņa veiksmīgi izpildīja visus pārbaudījumus, bet visgrūtākā jaunietai šķita rāpošana tumsā. Dārta neslēpa, ka skolā ļoti patīk un jaunajā kolektīvā ir jau ļoti iejutusies. Šajā skolā viņa mācās, jo nākotnē vēlas kļūt par tērpu modelētāju.



**Līdzsvara vingrinājums.** 7.klases skolēni Daniels un Olafs Deņisovi pēc balansēšanas uz dēļa atzina, ka noturēties līdzsvarā, lai dēļa malas nepieskartos grīdai vismaz trīs sekundes, nemaz nebija tik viegli. Daniels uzskata, ka Amatnieku nedēļa ir viens no interesantākajiem pasākumiem skolā, savukārt pati skola ir vislabākā mācību iestāde Balvos.

Sagatavoja I.Tušinska, A.Kirsanova foto

## Pasākums

# Atbalsts uzņēmējiem

Gulbenē notika Ekonomikas ministrijas organizētais forums par aktuālajām atbalsta programmām uzņēmējiem, kurā komersantus informēja par šobrīd pieejamo valsts atbalstu uzņēmējdarbības uzsākšanai un attīstībai, kā arī plānotajām Eiropas Savienības fondu programmām 2014.-2020.gada plānošanas periodā.

Plašu informāciju par šobrīd pieejamo valsts atbalstu uzņēmējdarbības uzsākšanai un attīstībai, kā arī plānotajām ES programmām un to mērķiem forumā sniedza Ekonomikas ministrijas speciālisti kopā ar sadarbības partneriem no Lauku atbalsta dienesta, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras, Latvijas Attīstības finanšu institūcijas ALTUM, Latvijas Garantiju aģentūras, Centrālās finanšu un līgumu aģentūras un Nodarbinātības valsts aģentūras. Forumā vadītājs ANSIS BOGUSTOVŠ uzsvēra, ka pasākuma mērķis ir parādīt uzņēmējiem, kur meklēt ceļus biznesa attīstībai, un informēt, kurš par ko šajā valstī atbild, ar ko nodarbojas katra atbalsta institūcija, kāda ir to arhitektūra, lai uzņēmējs zinātu, kurp doties, ja viņam tas būs nepieciešams. Uzņēmējiem ir jābūt prasīgākiem pret valsti kā nodokļu maksātājiem, bet vienlaikus arī pašiem jāņem, ko un kā darīt. "Pieejamā nauda ir pietiekami liela, bet vai man tā palīdzēs attīstīties, vai man tā ir vajadzīga un es to prātīšu veiksmīgi izmantot? Šis jautājums uzņēmējam vienmēr jāņem pašam," teica A. Bogustovš. Viņš arī norādīja, ka katrs pasākumā izskanējušais vārds foruma dalībniekiem nav jāuztver kā iekalts akmenis, jo viss ir procesā, viss notiek.

## Informē par atbalsta prioritātēm

Ekonomikas ministrijas ES fondu ieviešanas departamenta vecākā eksperte ZAIGA KRONBERGA savu uzstāšanos sāka ar jautājumu: kāpēc mēs runājam par jauno plānošanas periodu, par jauno Eiropas Savienības fondu naudu, kad vēl var apgūt tā saucamo *vecu* naudu un vēl atvērtas daudzas vecās programmas. Viņa arī uz to atbildēja. Lai ieviestu jaunās programmas, nepieciešams paveikt ārkārtīgi lielu darbu, kas ietver sevī visu Ministru kabineta noteikumu un citu dokumentu izstrādi. Vienlaikus ir jāizvērtē arī vecās programmas, ko tās ir devušas, kādi ir bijuši to plusi un mīnusi un uz ko vērst uzmanību jaunajā plānošanas periodā. ES fondu finansējums uzņēmējdarbībai jaunajā periodā nav samazinājies, bet ir pat nedaudz palielinājies. Gandrīz vai puse naudas paredzēta pārejai uz ekonomiku, kas rada mazas oglekļa emisijas visās nozarēs, energoefektivitātes paaugstināšanai un centralizētajai siltumapgādei. Liels uzsvars likts uz pētniecības, tehnoloģiju attīstības nozari un inovācijām. Šajā plānošanas periodā paredzēta arī mazo un vidējo uzņēmēju konkurētspējas palielināšana lauku reģionos, finanšu pieejamība - aizdevumi, mikro kredīti, atbalsts tūrisma un eksporta veicināšanai. Eksperts ir viens no dzinējspēkiem, kas palīdz izkļūt no krīzes. "Pasaule pārslēdzas uz ražošanu, kur ražo produktus un sniedz pakalpojumus ar augstu pievienoto vērtību. Diemžēl Latvijai vēl tāls ceļš ejams līdz tam," teica eksperte.

Iespēju uzstāties izmantoja arī Lauku atbalsta dienesta speciālistes, jo forumā piedalījās arī daudz zemnieku. Viņas norādīja, ka lauksaimniecībā nākamajā plānošanas periodā būs daudz jaunumu. S.INDRIČEVA lauksaimniekiem uzsvēra dažas lietas, kas ļoti cieši saistītas ar nākamo plānošanas periodu. Viena no tām - prasību izpilde vides aizsardzības jomā. Arī nākamajā plānošanas periodā paredzēts Eiropas fondu finansējums lauku saimniecību modernizācijai, taču tas būs ļoti atkarīgs no tā, vai būs izpildītas visas vides aizsardzības prasības, piemēram, kūtsmēsļu krātuvju izbūve, rekonstrukcija. Lai varētu startēt citās programmās, būs nepieciešama izziņa, ka saimniecībā ir izpildītas un tiek ievērotas vides aizsardzības prasības. "Ministru kabineta noteikumi jaunās naudas apguvei vēl nav izstrādāti, jo viss vēl nav saskaņots Eiropas Savienības struktūrās, bet ieskicējums ir, lai labāk var sagatavoties tam, kad programmas būs apstiprinātas, lai tūlīt var sniegt pieteikumus un turpināt fondu līdzekļu apguvi," teica S.Indričeva.

Savukārt MARIJA KRĒSLIŅA klātesošos informēja par galvenajiem atbalsta saņemšanas nosacījumiem 2014.-2020.gada plānošanas periodā. Jaunums šajā periodā ir, piemēram, ka projektu iesniegumus sarindot atbilstoši punktu skaitam saskaņā ar projektu atlases kritērijiem (atbalsta pretendētājam jāpasniedz minimālais punktu skaits - 35 punkti, lai kvalificētos turpmākajai vērtēšanai). Atbalsts

uzņēmējdarbības uzsākšanai būs arī tas, ka mazās lauku saimniecības varēs iegādāties lietotu tehniku. "Ne viss būs tā, kā šajā plānošanas periodā, bet naudas būs salīdzinoši daudz," apstiprināja speciāliste.

## Veiksmes stāsts

Forumā darba kārtībā bija iekļauts arī pieredzes jeb veiksmes stāsts. Savā pieredzē dalījās uzņēmēja gulbeniete INESE VEISMANE. Aizsākums Ineses saldaļam biznesam bija laiks, kad bērni bija mazi un viņa cepa tiem kūkas un citus gardumus. Bija plānots izveidot arī savu uzņēmumu, taču, Ineses vārdiem runājot, viņa uz desmit gadiem iestrēga bankā. Tikai tad, kad jaunā sieviete kļuva bezdarbniece, viņa sāka domāt, ko darīt tālāk. "Uz ārzemēm vai uz Rīgu braukt negribēju, jo Gulbene ir manas mājas. Sāku domāt par uzņēmējdarbību, par to, ka varētu cept kūkas arī citiem. Ēka mums bija, bet tajā bija nepieciešams remonts, bija vajadzīgs arī aprīkojums darbam. Summas, protams, bija milzīgas, un pirmoreiz kredītu bankā mēs nedabūjām. Līdzekļus kaut kā sagrabinājām un ēku izremontējām pašu spēkiem. Ražotnes izveidošanai iesniedzu projektu un šoreiz saņēmu aizdevumu ALTUM attīstības programmā. Uzņēmumu nodibinājām pirms četriem gadiem, bet trīs gadi pagājuši, kopš atvērta kafējnīca," pastāstīja Inese. Viņa reģistrējusies kā mājražotāja. Saražot tik, cik var pārdojot pati. Uzņēmēja atzīst, ka negrib izauzt *liela*, tas ir, paplašināties. "Gribu strādāt mierīgi un skaisti. Lai mana produkcija garšotu un nezaudētu savu kvalitāti, bet paplašināties nozīmē uzņemties liekas galvassāpes," viņa saka. Tomēr bez darbiniekiem neiztik, un tas, ka ražotnē var nodarbināt bezdarbniekus un invalidus, par kuriem uzņēmums maksā tikai nodokļus, bet atalgojumu par darbu viņi saņem no Eiropas Savienības fondiem, uzņēmējam ir liels atvieglojums. Ņemot vērā to, ka uzņēmēja reģistrējusies kā mājražotāja, viņa var piedalīties arī LEADER projektos, kas domāti amatnieku un mājražotāju atbalstam. "Tātad Eiropas struktūrfondi jūsu biznesam ir pavēruši trīs durvis - tie ir apgrozāmie līdzekļi no ALTUM, iespēja izmantot Nodarbinātības Valsts aģentūras un LEADER programmas atbalstu," secināja foruma vadītājs A. Bogustovš.

## Kur meklēt strādniekus?

Turpinot iepriekš teikto par subsidētajām darbavietām I. Veismanes uzņēmumā, ko ar Eiropas Savienības fondu finansējumu nodrošina Nodarbinātības valsts aģentūra, tās filiāles vadītājs VLADIMIRS LITUŅENKO no Gulbenes uzsvēra, ka aģentūras un darba devēju sadarbība ir samērā plaša. Protams, vienā prezentācijā nav iespējams aptvert visas atbalsta jomas, taču filiāles vadītājs minēja dažus piemērus. Darba devēji, kas sadarbojušies ar aģentūru, ir pateicīgi tai, par ko liecina pozitīvās atsauksmes, ko saņem valsts iestāde. Darbinieku atlasī un apmācību nodarbinātības dienests (atšķirībā no privātām struktūrām) veic bez maksas. Nesen filiāle saņēmusi pateicību par sadarbību no kādas igauņu firmas, kurai Gulbenes un Balvu novados bija iespēja atlasīt sev darbiniekus - 13 cilvēkus no Gulbenes un 8 cilvēkus no Balviem.

Uzņēmēji, kuri grib uzsākt darbību reģionos (pagaidām tādu gan nav daudz), griežas Nodarbinātības valsts dienestā, lai noskaidrotu, vai būs iespējams atrast strādniekus šajā reģionā un apmācīt attiecīgajā profesijā. "Nesen pie mums griežas kāda Vācijas - Latvijas kopuzņēmuma pārstāvis, kura uzņēmums jau veiksmīgi darbojas citā Latvijas reģionā. Viņš interesējās, vai pie mums būs iespējams atrast nepieciešamo cilvēku skaitu darbam uzņēmumā un vai būs iespējams tos apmācīt. Kāpēc ne?! Ja šo uzņēmēju apmierinās viņa uzņēmējdarbībai piedāvātās darbības vietas, tad mūsu novadā ienāks vēl viens liels un labs uzņēmums," filiāles vadītājs neslēpa perspektīvu samazināt bezdarbu reģionā. Gulbenes novadā ir reģistrēti tikai nedaudz vairāk par tūkstoti bezdarbnieku. Savukārt, ja uzņēmējs jaunus darbiniekus meklē ar vakancu portāla palīdzību, tad iespējas ir krietni vien plašākas. Īpaša vērība valstī pieversta darba meklētājiem jauniešiem, viņu apmācībai un iekārtošanai darbā. Arī 2014. - 2020.gada plānošanas periodā no Eiropas Savienības fondiem uzņēmējdarbības atbalstam nodarbinātības jomā atvēlētas lielas summas, kas darba ņēmējiem dos iespēju gan pārkvalificēties, gan iegūt neformālo izglītību, bet darba devējiem - atrast labus strādniekus. "Pasaulē nav nemaz tik daudz valstu, kas var lepoties ar šādu atbalsta sistēmu uzņēmējdarbībai," uzsvēra foruma vadītājs A. Bogustovš.



**Neļauj garlaikoties.** Forumā vadītājs Ansis Bogustovš solīja, ka forumā nejutīsies slikti ne biznesa *haizivs*, ne tas, kurš uzņēmējdarbībā vēl tikai meklē pareizo ceļu. Pats viņš neļāva atslābt ne vieniem, ne otriem, uzturot dzīvīgu atmosfēru un interesi par stāstīto.

## Īsumā

### Vēlas realizēt projektus



**VIKTORIJA SERGEJEVA, individuālais komersants "MRB Serviss" no Balviem:**

-Forumā mani uzaicināja piedalīties ALTUM, sadarbībā ar kuru esmu realizējusi divus projektus. Turklāt sācies arī jaunais plānošanas periods, tādēļ ir svarīgi zināt, kādās programmās, kādiem mērķiem piešķirs Eiropas Savienības struktūrfondu finansējumu.

Šogad vasarā pabeidzu Nodarbinātības Valsts aģentūras finansētos kursus "Projektu vadība", tādēļ ceru pieteikties jauniem projektiem. Tā kā darbojos biedrībā "Sudraba pakavi", ir iecere uzrakstīt projektu fondu naudas piesaistei, lai jaunieši varētu nodarboties ar jāšanas sportu. Valsts institūcijas, kas sevi prezentēja forumā, vairāk vai mazāk man bija zināmas, tās ir savstarpēji saistītas struktūras. Interesanta bija Lauku atbalsta dienesta un Garantiju aģentūras sniegtā informācija.

### Uzņēmējiem vajag satikties



**VELTA MĪTKE, zemnieku saimniecības "Mītke" īpašniece no Baltinavas novada:**

-Ziņu par forumu "Atbalsts uzņēmējiem" atradu ALTUM mājaslapā. Tā kā man bija brīvs laiks, tad nolēmu to apmeklēt. Man kā zemniecei svarīgs Eiropas Savienības fondu atbalsts. Graudu pirmatstrādes un uzglabāšanas kompleksa būvniecība, ko

pabeidzām šogad, mūsu zemnieku saimniecībā diez vai būtu iespējama bez Eiropas Savienības fondu atbalsta, kas sedza 60% no kompleksa būvniecības izmaksām. Tāpat bez Latvijas Attīstības finanšu institūcijas ALTUM. Ar pārējo forumā pārstāvēto institūciju darbību esmu saskārusies mazāk vai nemaz, tādēļ itin viss, ko runāja forumā, man nebija tik ļoti svarīgi. Tomēr nav tāda semināra, foruma vai pasākuma, kurā neuzzini pilnīgi neko jaunu. Ja kaut ko esi aizmirsis, tad šādos pasākumos tev to atgādina. Ja iepriekš neesi sapratis, tad, dzirdot no jauna, izproti labāk. Vārdu sakot, esi lietas kursā, kas notiek valstī. Protams, to visu var atrast un izlasīt internetā, bet dzirdēt runājam un izskaidrojam, kad ir iespēja lektoram vai ziņotājam arī pajautāt, ir pavisam cita lieta. Piedaloties šādos pasākumos, satiec arī citus zemniekus un uzņēmējus, vari apmainīties domām. Patika arī, kā forumu vadīja Ansis Bogustovš, kas uzņēmējiem neļāva garlaikoties un uzturēja dzīvu atmosfēru.

## Galerija

## Sakrātie iespaidi pārtop gleznās

Māksliniece Olga Reče atklāj, ka sākumā sakrāj apkārtējā dzīvē gūtos iespaidus un tikai tad ķeras pie otas un krāsām. Emocijas un noskaņas, ko baudījusi pati, caur saviem darbiem viņa cenšas nodot skatītājiem, kuri to atzinīgi novērtē, labprāt iegādājoties Olgas gleznas.



Foto - no personīgā arhīva

**Mātes portrets.** Olga Reče neslēpj, ka ar prieku glezno portretus. Viņas mātes portrets tapis 2005. gadā. Māksliniece atklāj, ka mammas atbalsts viņai vienmēr bijis ļoti svarīgs. Šobrīd viņa dzīvo Balvos un nākamgad svinēs apaļu 90 gadu jubileju. "Ģimenē neviens nekad nav bijis gleznotājs. Atceros, kā mamma bērībā mani mācīja zīmēt. Kaut pati nekad nebija to mācījusies, viņai diezgan labi padevās. Iespējams, šīs spējas esmu mantojusi no mammas. Viņa atbalstīja arī manu lēmumu mācīties Rēzeknes Mākslas vidusskolā," stāsta māksliniece.



Foto - no personīgā arhīva

**"Rīts Balvos".** Šajā darbā māksliniece atainojusi Balvu katoļu baznīcu agri no rīta, uzķerot to īpašo gaismas un ēnu spēli, kas raksturīga dzestrajām ziemas rītiem.



Foto - no personīgā arhīva

**Peonijas.** Olga Reče labprāt glezno ziedus. Šis 2012. gadā tapušais darbs jau atradis savu jauno īpašnieku.



Foto - no personīgā arhīva

**Magones.** Košie magoņu ziedi iedvesmojuši ne vienu vien gleznotāju. Izņēmums nav arī Olga. Šis ir viens no šajā gadā tapušajiem darbiem. Šobrīd Olgas Rečes mākslas cienītāji var apskatīt viņas gleznas Viļakā, bijušajā klostera ēkā, kur izvietota studijas "Olīves" darbu izstāde. Savukārt mazliet vēlāk būs skatāma arī O. Rečes personālizstāde.

## Saruna

## Patīk gleznot no rītiem

Skolotāju dienai veltītajā svinīgajā pasākumā Balvu Mākslas skolas skolotājai, gleznotājai **OLGAI REČEI** pasniedza Latvijas Nacionālā Kultūras centra Atzinības rakstu par ilggadēju un nozīmīgu pedagoģisko darbu.

Dzimusi Rēzeknes rajona Stoļerovā, 1981. gadā Olga absolvēja Rēzeknes Lietišķās mākslas vidusskolu, bet 2004. gadā – arī Rēzeknes Augstskolas Pedagoģijas fakultāti. 13 gadus balvenieši viņu pazina kā Balvu kultūras nama mākslinieci – noformētāju, kā arī vietējā tautas teātra scenogrāfi un kostīmu mākslinieci, līdz 1994. gadā viņa kļuva par tolaik tikko dibinātās Balvu Mākslas skolas skolotāju. Savas gleznas balveniešu vērtējumam Olga pirmo reizi izstādīja 1996. gadā, kopš tā laika viņas darbus apbrīnojuši arī Rēzeknē, Gulbenē, Līvānos, Jēkabpilī un Alūksnē. Būdam noslēgtas dabas cilvēks, Olga nelabprāt stāsta par sevi, tomēr neatsaka parunāt par mākslu un to, kā rodas iedvesma, pamazām atklājot arī dažas savas personības šķautnes...

**Jūsu darbos redzamas gan dabas ainavas, gan ziedi, gan cilvēki. Ko gleznojat vislabprātāk?**

-Viss atkarīgs no noskaņojuma. Gleznoju to, kas tobrīd uzrunā. Tas var būt skaists dabasskats vai ziedi. Patīk gleznot arī portretus, bet tie visbiežāk ir pasūtījuma darbi. Gleznojot cilvēku, rodas sajūta, ka runā ar viņu. Piemēram, strādājot pie mammas portreta, ja kaut kas nesanāca, teicu: "Piedod, mamma." Cilvēku gleznot ir grūtāk, jo gribas ne tikai panākt vizuālu līdzību, bet mazliet arī parādīt viņa rakstura nianšus. Arī dabu gleznot nav viegli, jo, ķeroties pie krāsām, ir jāatjauno sajūta, kas pārņēma, ieraugot šo ainavu dabā.

**Varbūt, lai nezustu un neaizmirstos ieraudzītā burvība, jāķeras pie gleznošanas tūlīt, pārnākot mājās?**

-Nav obligāti, jo tani brīdī var nebūt iespējas gleznot. Pirms ķeros pie krāsām, vispirms sakrāju iespaidus. Lai saglabātu redzēto, labi noder fotoaparāts. Parasti tas man ir līdzī.

**Kurā diennakts laikā mūza apciemo visbiežāk?**

-Man patīk gleznot no rītiem, kad gaisma ir vislabākā un vieglāk pārredzēt krāsu tonus. Protams, gadās gleznot arī naktīs, bet tad, bieži vien no rītiem, paskatoties uz paveikto, saprotu, ka kaut kas īsti nav tā, kā vajag. Dienas un nakts apgaismojumā krāsas izskatās atšķirīgi.

**Varbūt iedvesma atkarīga no gadalaika? Runā, ka māksliniekiem patīk rudens...**

-Varbūt tā ir, jo vasarā nav īsti laika gleznot dārza darbu dēļ. Taču vasarā ir garāka diena, vairāk gaismas. Turpretim ziemā atliek vairāk laika gleznošanai.

**Vai kādreiz gadās sevi piespiest gleznot, kad nav noskaņojuma?**

-Nē, ar piespiešanos nekas labs nesanāk. Vismaz man. Jo negūstu gandarījumu no darba procesa. Tāpēc gleznoju, kad rodas attiecīgs noskaņojums. Esmu pārliecināta, ka mākslinieka tā brīža enerģija, domas un emocijas atainojas viņa darbā.

**Vai kādreiz ir bijis tā, ka mēģini vēl un vēl, bet glezna kā nesanāk, tā nesanāk?**

-Protams, ir. Tad dusmojos uz sevi, ka neko neprotu... Tas ir normāli. Skolnieki arī nereti sūdzas, kad kaut kas nesanāk. Tad saku, ka arī man bieži neizdodas tā, kā gribētos, tāpēc ir jādara, kamēr sanāk.

**Kā gadu gaitā mainījusies Jūsu gleznošanas maniere?**

-Ik pa brīdim mainās krāsu gamma. Manā dzīvē bijis, piemēram, rozā periods... Tagad dodu priekšroku mierīgākām krāsām, pasteltoņiem, izteiktu bez asām kontūrām. Agrāk manos darbos bija vērojami izteiktāki krāsu kontrasti. Taču laikā, kad sāku gleznot, nebija pieejamas krāsas tik plašā izvēlē, kā tagad. Vismaz man.

**Kā iznāca, ka pirms 20 gadiem nomainījāt darbu, kļūstot par Balvu Mākslas skolas skolotāju?**

-Tolaik Elita Teilāne bija pabeigusi Mākslas akadēmiju, un radās doma, ka vajadzētu dibināt mākslas skolu. Šādu ieceri loloju jau kādu laiku, taču pēc dabas neesmu organizatore. Turpretim Elita ir daudz drosmīgāka. Kad viņa uzaicināja mani strādāt skolā, piekritu.

**Nenožēlojāt?**

-Nē. Atklāti sakot, tolaik gribējās kaut ko pamainīt. Laikam biju jau mazliet izdegusi. Vairs nespēju izbaudīt kultūras pasākumus, jo tie asociējās tikai ar darbu.

**Mācīt bērniem ir vieglāk, nekā būt par mākslinieci**

Foto - Z. Logina

**Saņem Atzinības rakstu.** Divdesmit Balvu Mākslas skolā aizvadītajos gados Olga sevi parādījusi ne vien kā laba pedagoge, kuras audzēkņi guvuši ievērojamus sasniegumus dažādos mākslas konkursos, bet arī kā gleznotāja, kuras darbus atzinīgi novērtējis ne viens vien mākslas cienītājs.

**noformētāju?**

-Man šķiet, mācīt ir daudz grūtāk, jo tā ir liela atbildība. Ja pats kaut ko izdari, citi novērtē – patīk vai nepatīk, bet, kad svētki beidzas, noņem noformējumu, un viss ir galā. Bet tas, ko iemāci bērnam, paliek ar viņu uz visu mūžu.

**20 gadu laikā, kopš strādājat skolā, daudzi audzēkņi droši vien izvēlējušies ar mākslu saistītas profesijas. Kuri no viņiem palikuši spīgtā atmiņā?**

-Lepojos ar vienu no pirmajiem audzēkņiem Valdi Baškīrovu. Ar prieku vēroju viņa izstādi, kad tā bija Balvos. Jau pirmajās mācību stundās varēja redzēt, ka šim zēnam piemīt spējas. Talantīga meitene bija arī Sallija Štāle, kura skolu beidza pavisam nesen, arī Andris Kaļiņins, kurš šobrīd darbojas "Olīvēs". Nevaru nosaukt visus talantīgos skolēnus, jo tādu bija daudz.

**Lai kļūtu par labu gleznotāju, svarīgāks ir iedzimts talants vai tikpat labus rezultātus var panākt ar neatlaidīgu darbu un labu izglītību?**

-Man šķiet, talantam ir ļoti būtiska loma. Var jau, protams, iemācīt labi zīmēt, bet šajos darbos nebūs tās īpašās odziņas, kas piemīt talantīgam māksliniekam...

**Vai Jūsu audzēkņu vidū bieži gadās apdāvināti bērni?**

-Jāsaka, arvien retāk. Man šķiet, bērniem tagad vairāk interesē datori, viņi visu dara ātri, viegli un virspusēji. Viņi vairs negrib iedziļināties savās domās un sajūtās.

**Kā radās doma nodibināt gleznošanas studiju "Olīves"?**

-Meitenes mani uzrunāja pašas. Sākumā negribēju piekrist, jo uzskatu, ka Balvos ir arī daudz izglītotāki, Mākslas akadēmiju pabeiguši mākslinieki. Tomēr viņām izdevās mani pierunāt. Nu jau darbojamies piecus gadus. Joprojām pulcējamies kopā svētdienās, iedvesmojoties viena no otras. Studijas nodarbībās valda īpaša, radoša gaisotne. Liels paldies Elitai Teilānei, ka varam darboties mākslas skolas telpās.

**Cik svarīga gleznotājam ir atzinība?**

-Protams, ir patīkami, ja cilvēkiem patīk, bet vai tas ir svarīgi...?! Droši vien būtu nepatīkami visu laiku dzirdēt tikai negatīvas atsauksmes. Tas liktu padomāt, vai viss ir kārtībā...

**Kas šobrīd ir aktuāli Jūsu dzīvē?**

-Esmu kļuvusi par vecmāmiņu 8 mēnešus vecajai mazmeitiņai Gabriēlai. Pagaidām izbaudu šo jauno lomu.

**Ko vēl darāt no darba un gleznošanas brīvajā laikā?**

-Ļoti patīk strādāt dārzā. Kopā ar meitu nesen esam aizrūvušas ar zirgu izjādēm. Labprāt apmekleju Balvu peldbaseinu, piedalos aerobikas nodarbībās. Daudz pozitīvu emociju sagādā mana četrkājainā mīlule, labradora jauktenīte Braina, kura ne vien uzlabo garastāvokli, bet izved mani arī pastaigās.



## Zini un izmanto

# Ne vēlāk par divām minūtēm

**Pirms 110 gadiem Latvijā pirmo reizi izveidoja palīdzības iestādi, kuras galvenais uzdevums bija steigties palīgā sasirgušajiem un nogādāt viņus slimnīcā. Laika gaitā ātro dienests nemitīgi mainījies un attīstījies. Tagad to dēvē par neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu (NMPD), kura brigādes pēc vienotās formas un automašīnām atpazīst pat vistālākajā Latvijas nostūrī.**

Kā saņem ātrās palīdzības izsaukumus, ar kādu medicīnisko aprīkojumu mediķi strādā, lai glābtu cietušos, kāds izskatās operatīvās palīdzības transportlīdzeklis no iekšpuses, - šos un tamlīdzīgus jautājumus klātienē varēja noskaidrot ikviens interesents, apmeklējot kādu no NMPD brigāžu punktiem izsludinātajā Atvērto durvju dienā. Mums tuvākā šāda iespēja bija kaimiņpilsētā Gulbenē.

Atcerēsimies, ka kopš 2009. gada Latvijā izveidoja vienotu neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanas dienestu, kura mērķis bija nodrošināt pacientiem visā Latvijā vienādas neatliekamās palīdzības saņemšanas iespējas. Gulbenes brigāžu atbalsta centra galvenā ārsta palīdzē Sandra Aldere saka, ka tā arī notiek, jo brigādes izmanto vienādi aprīkotu operatīvo transportu, vienādus medikamentus, zāles, aparatūru un pārējo aprīkojumu. Rīgā, Balvos vai Gulbenē – visur operatīvais dienests strādā ar vienādām iespējām. Var piedzīvot situācijas, kad iekšējās rezerves kādai brigādei ir *izsmeltas*, taču jebkurš ātrās palīdzības mediķis orientēsies, iekāpis arī kaimiņpilsētu transportlīdzeklī un spēs atrast vajadzīgos medikamentus kaimiņu lielajā medicīniskajā somā. Ja brigādes aizņemtas izsaukumos, gulbenieši dažkārt steigjas sniegt palīdzību arī Balvu, Madonas, pat Smiltenes iedzīvotājiem.

## Izsaukumi kļūst arvien smagāki

S. Aldere atklāj, ka izsaukumu *ātrajiem* netrūkst un diemžēl tie kļūst arvien *smagāki*, nākas piedzīvot arī novēlotus zvanus, kad glābt cilvēku vairs neizdodas. Ļoti bieži operatīvais transports brauc ar skaņas un gaismas signāliem. Tas nozīmē – viņi ļoti steigjas. Ikdienā liek glābt insulta un infarkta pacientus, piedzīvot kuņģa čūlas, smagas pneimonijas. Nesen Gulbenes novadā notika ļoti smaga autoavārija, un cietušajam nāksies ilgi un nopietni ārstēties.

Ja mediķu brigāde ierodas izsaukumā, kur ir vairāk par trim cietušajiem, skaidrs, ka gluži vienlaikus visiem uzreiz palīdzību sniegt nav iespējams. Tad, skaidro daktere Alīna, cietušos apseko ārsts, sadalot konkrētās kategorijās un aizpildot attiecīgas krāsas šķirošanas kartes. Zaļā nozīmē, ka pacients ir pie samaņas, runā, pārvietojas un medicīnisko palīdzību var pagaidīt, cik ilgi tas būs nepieciešams. Dzeltēnā kartīte saka, ka pacientam ir nepieciešama steidzama palīdzība, taču viņš ir pie samaņas, runā. Sarkanā kartīte ir signāls, ka cilvēks ir bezsamaņā, iespējams, mirst. Viņam nepieciešama neatliekama medicīniskā palīdzība nekavējoties. Šķirošanas sistēma aktuāla kļūst situācijās, kad noticis masu negadījums, piemēram, traģēdija lielveikalā, un ir daudz cietušo. Ierodoties papildbrigā-

dēm, mediķi tad sniedz neatliekamo palīdzību krāsaino kartīšu secībā, sākot ar sarkanajām.

S. Aldere uzskata, ka Atvērto durvju dienas ir laba lieta. Jauniešiem, kuri vēlas savu nākotni saistīt ar medicīnu, iespēja redzēt, kā strādā NMPD un dzirdēt mediķu stāstīto, ir gan interesanti, gan vērtīgi. Rodas apjausma par šī darba specifiku, padomāt un saprast, vai tiešām viņi dzīvē grib sev šādu darbu. Gulbenes brigāžu atbalsta centru Atvērto durvju dienā apmeklēja divas sestās klases audzēknes. Aparatūra un notikumi ir nopietni, un, klausoties stāstījumu par traumām un asiņošanu, vienai mazajai *ārstei* kļuva slikti.

## Visus zvanus saņem Rīgā

Operatīvā dienesta automašīnu var salīdzināt ar mazu ambulanci, kur var izdarīt visu nepieciešamo, lai sniegtu palīdzību. Te ir kardiogrāfs, defibrillators, pārsēji, zāles... Taču nākt slimniekam uz šejieni ar lūgumu izmērīt asinsspiedienu nebūtu īsti korekti. Traumu vai citos nopietnos gadījumos pacienti dažkārt ierodas stacijā, kur stāv ātrās palīdzības mašīnas. Mediķi tad piesaka izsaukumu, sniedz palīdzību un slimnieku transportē. Gulbenes atbalsta centrā strādā divas brigādes un viņiem ir trīs operatīvā dienesta automašīnas (viena - rezerves).

Visi ātrās palīdzības izsaukumi, zvanot 113, kopš vienotā palīdzības dienesta izveides nonāk Rīgā. Pieņemot izsaukumu, zvanītāju iztaujā precīzi jāatbild uz vairākiem konkrētiem jautājumiem. Akūtās situācijās ārsts konsultants zvanītājam sniedz arī norādes pa telefonu, ko darīt, kamēr ierodas ātro brigāde. Steidzama rīcība šajos mirkļos izšķir pacienta dzīvi. Ļoti svarīgi tas ir bezsamaņas, aizrīšanās un citos smagos gadījumos.

Pēc izsaukuma reģistrācijas Rīgā konkrētai NMPD brigādei pienāk skaļš signāls un parādās informācija datorekrānā, ko izdrukā arī papīra formā. Ja šajā brīdī stacijā neviena nav, jo brigādes devušās izsaukumā, informācija par izsaukumu nonāk operatīvajā transportlīdzeklī, jo arī visas mašīnas ir aprīkotas ar datoriem. Izsaukuma raksturs nosaka arī izmantotos gaismas un skaņas signālus. Pēc izsaukuma saņemšanas ātro brigādei ir jāizbrauc ne vēlāk kā divu minūšu laikā.



**Ātrās palīdzības soma.** Visas NMPD brigādes izmanto vienādi aprīkotas medicīniskās somas. Soma sver 12,5 kilogramus. Tai ir daudzi nodalījumi, kuros atrodas viss nepieciešamais pacienta dzīvības glābšanai: reanimācijai, liels ampulu, tablešu klāsts, pārsienamie materiāli, plāksteri, arī cukura līmeņa noteikšanas aparātiņš un citas vajadzīgas lietas. Pēc diennakts dežūras izlietos medikamentus papildina ar jauniem krājumiem. Neskaidros gadījumos ātro brigādei ir iespēja lūgt konsultācijas arī ārstam konsultantam Rīgā. Ir iespēja no operatīvā transportlīdzekļa aizsūtīt kardiogrammu un konsultēties ar Rīgas kardiologu.



**Pirmā darbavieta.** Alīnai Stubailovai darbs Gulbenes ātrās palīdzības dienestā Gulbenē ir pirmā darbavieta. Te viņa strādā otro gadu. Alīna teic, ka viņai ļoti patīk šis darba lauciņš. Tas ļauj izpausties, liek ātri reaģēt, domāt un pieņemt lēmumus. Te valda gluži citāda atmosfēra, salīdzinot kaut vai ar ģimenes ārsta kabinetu. Līdz sertifikāta saņemšanai Alīnai atlikuši divi gadi.



**Vakuummattācis.** To izmanto pacienta pārvietošanai ļoti smagos gadījumos (traumas, lūzumi), lai slimnieku nekratītu un viņam mazāk sāpētu. Mattācis atgādina lielu, stabilu šinu. Prakse liecina, ka mattāci ikdienā mediķi izmanto visai bieži.



**Ārsta palīdzē.** Sandras Alderes pārliecība: "Man patīk palīdzēt cilvēkiem. Viņu neviltotais paldies arī ir mūsu darba augstā cena, ko saņemam pēc tam."

## Apsveicam!

## Diena, kad pārsteigums sekoja pārsteigumam

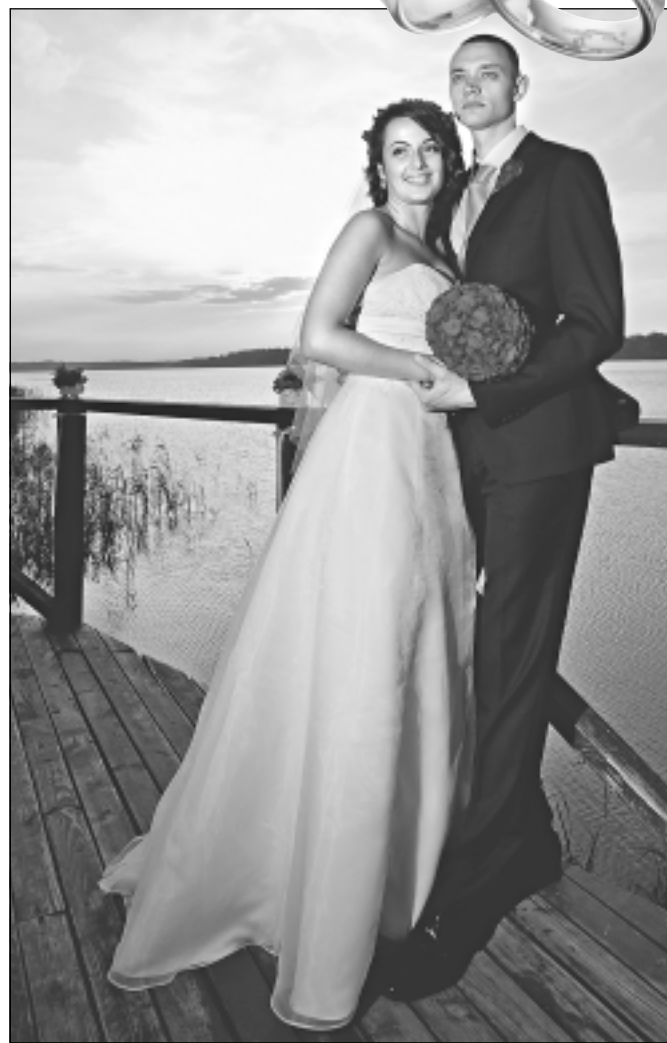
13.septembrī Balvu Evaņģēliski luteriskajā baznīcā gredzenus mīja un viens otram mūžīgu mīlestību solīja balvenieši IEVA ŠAICĀNE un AIVIS PUTNIŅŠ. Jauno pāri dzīvē ievadīja Līga un Dainis Putniņi.

Jautāta, kad un kā krustojušies abu jauniešu dzīves ceļi, leva teic, ka skaista iepazīšanās stāsta viņiem nav, jo leva un Aivis viens otru pazīst jau kopš 14 gadu vecuma. leva Aivi ievērojusi, mācoties 8.klasē, kad teju visu brīvo laiku pavadīja Lāča dārzā pie rampas. Bet kāda diena viņai palikusi īpašā atmiņā. Toreiz draugi vakarā bija sanākuši pie levas mājās un viņa ļoti vēlējās parādīt Aivim repera Ozola kaseti. Taču, kamēr viņa gāja tai pakaļ, puisis jau bija devies projām pat neatvadījies... Lieki teikt, ka pārdzīvojums toreiz bija liels. Savukārt Aivis pirmo reizi par levu iedomājies Lāča dārzā pie rampas, kad kāds puisis no Jelgavas viņu izteicies: "Re, kāda forša *pūce*." Toreiz jaunietis pie sevis nodomāja, - nu, vecīt, ne tik ātri. Pagāja gads, divi, trīs... un tikai tad jaunieši saprata, ka patiešām grib būt kopā. Tā viņi roku rokā, plecu pie pleca nonāca līdz savai baltajai dienai.

leva un Aivis stāsta, ka kāzas izvērtās par vienu lielu pārsteigumu, jo abi bija informēti tikai par to, ka pēc baznīcas brauks uz muzeju, kam sekos fotosesija un tad jau arī svētku mielasts, mičošana un dejas. "Taču tā bija tikai viena neliela daļa no visa, ko kāzu dienā piedzīvojām. Pēc laulību ceremonijas pie baznīcas jau gaidīja pieci motokluba "Spieķi vējā" motociklisti (tā bija dāvana no līgavaiņa tēta Viļņa), kuri mūs pavadīja līdz nākamajam punktam, manai mīļākajai vietai ezermalā Viļakā, kur atrodas arī viesu nams "Zivsāls" un vecmamma mājas. Pēc nelielas atpūtas devāmies atpakaļ uz Balviem, kur parkā notika fotosesija. Pēc tās mūs gaidīja vēl viens pārsteigums – pie ezera laipiņas saklāts skaists galdiņš diviem – ar šampanieti un mūsu bērības garšas saldajiem ēdieniem. Tas bija ļoti romantiski un skaisti!" atminas leva un Aivis. Taču arī tas vēl nebija viss. Aivim bija jānes leva pāri visām trim gājēju pārejām iepretim Balvu Kultūras un atpūtas centram, kur jauno pāri jau gaidīja plašais kāzu viesu pulks. "Skanot Aivja dziesmai "Liesmas", uz laukuma sāka deļot Ditas Niperes deju grupas meitenes. Tas bija tik lieliski! Taču tad nomainījās mūzika un meitenēm pievienojās daļa kāzinieku, pēc tam vēl viena daļa. Bet līdz brīdim, kad mūs ievada apļa vidū, deļoja pilnīgi visi. Viņi mums par godu noorganizēja *flashmob* jeb zibakciju, kas bija tik aizkustinoši un superīgi, ka vēl līdz šai dienai nevaram atrast istos vārdus, lai aprakstītu izjūtas," stāsta leva. Un tad jau turpat kultūras namā varēja sākties kāzu mielasts ar jauno sveikšanu, tostū teikšanu, vecāku uzrunām, amatu dališanu un, protams, pirmo valsi, par kuru jaunlaulātie bija pamatīgi satraukušies. Taču satraukumam nebija pamata – viss izdevās, kā bija



**Zibakcija pie Balvu Kultūras un atpūtas centra.** Viens no negaidītākajiem levas un Aivja kāzu dienas pārsteigumiem norisinājās laukumā pie kultūras un atpūtas centra, kad deļas soli metās visi uz kāzām atnākušie viesi.



iecerēts.

Jaunā sieva un vīrs stāsta, ka līdz pat brīdim, kad bija jāiet gulēt, viņi nezināja, kur pavadīs savu pirmo kāzu nakti. Tas bija noslēpums. levai un Aivim aizsēja acis, un abus iesēdināja automašīnā, kas devās nezināmā virzienā. Viņi izkāpa pie Vecgulbenes muižas, kur, pirms doties uz savu romantisko numuriņu, palaida gaisā balonus ar nākotnes sapņiem. Šo pārsteigumu jaunlaulātajiem sarūpēja Kristaps Pitkevičs un Sintija Ozoliņa.

Tagad, kad kopš kāzu dienas pagājis jau mēnesis, leva un Aivis teic, ka joprojām grūti pateikt, kuri brīži viņu baltajā dienā bija visspilgtākie: "Tāda bija visa diena – skaista, emocijām piepildīta un pārsteigumiem pilna. Patiesībā sajūtas joprojām ir fantastiskas, tikai pie laulību gredzeniem vēl neesam īsti pieraduši - visu laiku gribas tos aiztikt un grozīt pirkstā."

Drīz pēc kāzām jaunlaulātie atkal kāroja ceļasomas un atgriezās savā dzīvesvietā Dublinā. Viņi teic, ka kādu laiciņu vēl uzturēsies tur, taču jau tuvākajā nākotnē abi plāno atgriezties Latvijā.

## Jaundzimušie

**Daniels vai Grabiels? Būs Daniels!** 7.oktobrī pulksten 10.50 piedzima puika. Svars – 3,760kg, garums 58cm. Puisēna vecākiem Smaidai Dzinčukai un Jurijam Frančenko no Rēzeknes šis ir pirmais bērniņš. "Šoreiz mazuļa dzimšanai nebija lielas nozīmes – gaidījām veselu bērniņu. Bet, kad uzzinājām, ka tas būs puika, Juris bija īpaši laimīgs. Viņa sejā parādījās prieks un acīs asaras," stāsta jaunā māmiņa.



Tad, kad kļuva zināms gaidāmā bērniņa dzimums, topošie vecāki ķērās pie piemērotākā vārda meklēšanas. Sākumā viņiem padomā bija divi varianti – Daniels un Grabiels, kas abiem patika vienlīdz labi. Taču galīgo lēmumu Smaida un Juris pieņēma nesteidzās. Viņi nolēma, ka to darīs, kad puika būs nācis pasaulē. "Dēliņš piedzima, un mēs sapratām, ka viņam piestāvēs tikai vārds Daniels. Tā arī viņš tika pie sava eņģeļa vārdiņa," skaidro Smaida. Jaunā māmiņa uzskata, ka bērna dzimšanas brīdī noteikti jāpiedalās arī tēviem – lai ir atbalsts un arī sapratne, kas sievietei šādā brīdī jāiztur. "Vismaz man Jurija klātbūtne ļoti palīdzēja," atklāj Smaida un piebilst, ka turpmāk oktobrī jubilejas varēs svinēt abi ar dēlu – Daniels 7.oktobrī, bet Smaida – 19.oktobrī.

**Tagad 13 ir laimīgs skaitlis!**

13.oktobrī pulksten 17.47 piedzima meitenīte. Svars – 3,340kg, garums 54cm. Meitenītes mamma Inga Boļšija no Rēzeknes novada Gaigalavas pagasta stāsta, ka šis ir viņas pirmais bērniņš. "Tētis Juris sākumā ļoti cerēja uz puiku, bet, kad otrajā ultrasonogrāfijas pārbaudē daktare paziņoja, ka tomēr gaidāma meitenīte, viņš nesaskuma. Vien



noteica: "Nu kad meitiņa, lai ir meitiņa!" Vienīgais, par ko viņš pārdzīvo, ir tas, ka nebūs kam pārmantot namdara amatu un zināšanas," stāsta Inga. Jaunie vecāki skaidro, ka sākumā viņiem padomā bija vairāki vārda varianti – Zane, Katrīna, Marta un Eva. Taču ar vārda došanu Inga un Juris nesteidzās, jo uzskatīja, ka vispirms meitiņu vajag ieraudzīt. "Tā arī izdarījām. Kad viņa bija nākusi pasaulē, uzreiz sapratām, ka mazulītei vislabāk piestāvēs vārdiņš Eva," skaidro Inga un Juris. Viņi stāsta, ka mediķu noliktais dzemdību datums bija 12.oktobris, taču Eva piedzima dienu vēlāk. "Citi šausminās par 13.datumu, taču mēs esam priecīgi. Mums tas ir laimīgais skaitlis," teic jaunā māmiņa.

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

## Pasākums

# Mārtiņrožu laiku izdejo Kubulos

18.oktobri Kubulos notika sadancošanās pasākums, kurā piedalījās septiņi kolektīvi no vēsturiskā Balvu rajona un divi viesu kolektīvi no Vārkavas novada.

Senākie koncerta dalībnieku kolektīvi dibināti 2002.gadā, jaunākie - tikai 2013.gada rudenī. Mārtiņrozes ziedēja uz skatuves, mārtiņrožu klēpjus otram dāvināja kolektīvi. Eiropas deju kopu vadītāja Lūcija Jermacāne kopā ar Kubulu kultūras nama vadītāju Maiju Laicāni šogad nolēma veidot bijušā Balvu rajona dāmu deju kopu sadanci, jo šādi kolektīvi pēdējā gada laikā izveidoti arī Baltinavas un Viļakas novados. "Koncertu bagātināja daudzveidīgie kolektīvi. Sieviete visos vecumos patīk dejot. Tā kā daudzām dāmām dzīvesbiedri aizgājuši mūžībā, vīriešus grūti pierunāt dejot, tāpēc dejo tikai sievietes", teica L.Jermacāne. Baltinavas deju kopas vadītāja Irēna Kaša vēlas, lai šī tradīcija turpinātos: "Pasākumā gūvām jaunus iespaidus un draugus, ļoti skaista balle ar mārtiņrožiem. Kas būtu mārtiņrozes bez miķelišiem? Novēlam, lai vairojas miķeliši dāmu kolektīvu sadancošanās pasākumos." Deju mūziku spēlēja kubulietis Jānis Ločmelis, kurš ieradās savlaikus, lai būtu laiks sajūst dāmu gaumi un dejtājām varētu spēlēt jautru mūziku. Lūcija Jermacāne aicināja nākamās dejojotgribētājas kolektīviem pievienoties rudenī, kad tie sākt apgūt jaunas deju programmas.



Skatītāju pulciņā - arī Kubulu kultūras nama vadītāja Maija Laicāne. Radošo ideju autore Maija Laicāne, neskatoties uz priekšnesumu pieteikšanu, tomēr atrada laiku izbaudīt daudzveidīgās Zviedrijas, Norvēģijas, Grieķijas, Čehijas, Krievijas, Latvijas un citu valstu dejas.



Baltinavietes grūti nosaukt par senioru kolektīvu. Baltinava lepojas, ka viņu kolektīvā dejo novada domes priekšsēdētāja Lidija Siliņa. Varbūt tāpēc viņas ir īpaši staltas, graciozas un skaistas?



**Drosmīgās "Rūtas".** Mājinieces - Kubulu pagasta Eiropas deju kolektīvs "Rūtas" - pirmās steidza pozēt fotokorespondentam, jo bija laimīgas, ka šāds pasākums notika tieši viņu kultūras namā. Kolektīva vadītāja Lūcija Jermacāne ir vadītāja arī deju kolektīviem "Atvasara" (Balvi) un "Tonuss" (Lazdukalns). Pateicoties Lūcijas atbalstam un padomam, deju kopas izveidotas arī Baltinavas un Viļakas novados.



**Mājīgais kultūras nams.** Katram kolektīvam kubulieši rezervēja galdiņu, lai kopā dejotu un atpūstos. Žiguru kultūras nama "Alianse" kolektīva vadītāja Ija Krilova teica, ka kubulieši var priecāties, ka viņiem ir liels kultūras nams, kurā var uzņemt daudz vieskolektīvu.



**Grieķu ritmi lazdukalniešu izpildījumā.** Eiropas deju kopas "Tonuss" izpildītajā grieķu tautas dejā "Pāri laukiem" varēja saklausīt populārākās grieķu dejas sirtaki motīvus, kurus grieķi dejo jau kopš 1964.gada. Ar priekšnesumu dāmas Kubulos uzbūra Egejas jūras vēju un sauli.



**Uzdrikties dejojot savam un citu priekam!** Bērzpils deju kopa "Asjate" kopš 2012.gada darbojas Ivetas Tiltiņas vadībā. Gados jaunās dāmas dejoja jestrās dejas "Čī, čā gotiņa", "Ne silts, ne auksts" un pat deju no jauniešu deju kolektīvu repertuāra "Viņš bucojis man". Šī bija pirmā "Asjates" uzstāšanās dāmu kolektīvu pasākumā. Iveta Tiltiņa savilņoti atklāja, ka varēja skatīt, salīdzināt un mācīties.



**Vēdekļu deja.** Rugāju tautas deju kopa "Junora" pieteica sevi ar interesantiem priekšnesumiem, aicināja uz "Brūzi", dejoja ar vēdekļiem un izdejoja Buranovskas vecmāmiņu dziesmu. "Junoras patstāvīgi iet savu ceļu, neko neuzspiežot otram, ir dvēseliski bagātas, respektē apkārtējo viedokli, nostiprina partnerattiecības un vairo draugu pulku", tā sevi raksturo kolektīva dalībnieces un vadītāja Aija Grāmatiņa.



**Vārkavas novada kolektīvi pirmo reizi uzstājās Kubulos.** Vieskolektīvu dāmas uzstājās ar cepurēm. Eiropas deju kopu eksperti vēl diskutē, vai šādiem deju kolektīviem iederētos nēsāt galvassegas? Skatītājiem par to bēda maza, galvenais ir interesants priekšnesums! Deju kopas "Dzīves virpulī" vadītāja Larija Lazdāne atklāja, ka Eiropas dejas ir populāras Vārkavas novadā, jo: "Ir pienācis laiks, kad negribas sēdēt mājās. Meitenēm nav dzīvesdraugu, kopā dalāmies ar dzīves pieredzi, ikdienas grūtībām, kopā risinām problēmas." Viņa vēlēja neapsīkt, nesēdēt mājās, nepalikt savās problēmās vieniem. "Jāiet kopā, jāiet cilvēkos. Mājas darbi bija, ir un būs. Priecāties vajag šodien, kamēr dzīvojam!" teica L.Lazdāne. Savukārt kolektīva "Odziņas" vadītāja Elvira Āboliņa uzskata, ka dāmas nāk dejojot, jo patīk kopā sanākšanas prieks.

V.ZELTKALNES teksts un foto

## Jaunākie žurnālu numuri

### Citādā Pasaule



⇒ Esmu cilvēkjūtīgs. Psihologs un Radio Skonto programmu direktors Valdis Melderis izdomājis, kā cīnīties ar nāvi.

⇒ Pieburtās mīlestības gūstā. Šodien - augsto tehnoloģiju laikmetā - cilvēki vēl aizvien savu privāto dzīvi mēģina nokārtot ar maģijas palīdzību. Ir grūti iedomāties, tomēr izrādās, ka tas nav nekāds retums. Kādi ir iemesli un kādas būs sekas?

⇒ Dzīvības kods katrā lāsē. Pat vissīkākā asins lāse var pastāstīt ļoti daudz - gan par cilvēka vecumu, gan izcelsmi, gan to, cik rūpīgi viņš apgājies ar savu ķermeni. Jā, un vai zinājāt par diētu saistību ar jūsu asinsgrupu?

⇒ Jusupovu dzimtas lāsts. Versijas par tā izcelšanos ir vairākas, taču visām ir viens vienojošais motīvs - lāsts ir sods vienam no Jusupovu senčiem, kurš nolēma pāriet no islāma pareizticībā...

⇒ Aizsardzībai, dziedināšanai un zilēšanai. Sērmūklis, cermūklis, pīleņģis, pucene, ķermūklis - tik daudz vārdu ir vienam no viskrāšņākajiem Latvijas kokiem. Pilādzijs jau izsenis bijis iecienīts mājas maģijā.

### Veselība



⇒ Negribu dzīvot pagaidu dzīvi. Pirms dažiem gadiem "Panorāmas" diktorei Laurai Vondai pēc filmēšanas SOS bērnu ciematā pienāca klāt četrus gadus veca meitene un novēlēja - lai tev laba dzīve! Tas bija brīdis, kad Laura saprata, ka pārāk reti mēs novērtējam to, kas mums ir. Un pārāk bieži svarīgāko atliekam uz citu dienu, dzīvojot pagaidu dzīvi. Viņa mācās to nedarīt.

⇒ Vingrojumi lokanībai. Gadiem ejot, lokanību zaudējam visātrāk. Tomēr, regulāri vingrojot, to var attīstīt un saglabāt visas dzīves laikā. Šoreiz liekam darboties muskuļiem un locītavām, kas atbild par ķermeņa lokanību un plastiku.

⇒ Latvieša otrā maize - kartupeļi. Uzzini, cik vērtīgi, veselīgi un barojoši ir kartupeļi - mūsu otrā maize.

⇒ Brīnumtabletītes slaidam augumam. Uztura bagātinātāji ir ļoti dažādi, un visas tabletītes nav liekamas "vienā maisā". Taču vēl kādas ir pilnīgi neefektīvas un radītas ar mērķi pelnīt naudu uz lētticīgu cilvēku rēķina.

⇒ Anginas divējādā daba. Septiņi aktuāli jautājumi par angīnu un to, kā stāties tai pretī.

⇒ Kad menopauze kaulus lauž. Menopauzes vecumā regulāras sāpes kaulos nav retums, tāpēc, lai noskaidrotu, vai kaulu sāpes nav osteoporozes simptoms, dodamies pie medicīnas sabiedrības "ARS" osteoporozes speciālistes Sandras Čerņišovas.

⇒ Ja nevar, tad negrib pietiekami stipri. Polīnai Rožkovai bija lērums mērķu, kurus kādā aukstā ziemā dienā sagrāva neveiksmīgs kritiens snovborda trasē.

⇒ Zobu higiēna jau no pirmā zobīņa. Ieguvēji ir tie, kuru vecāki iemācījuši savas atvases rūpēties jau par pirmajiem piena zobiem.

⇒ Aukstumpumpa. Tikai ne tagad! Tas nav nejauši. Stress, nepietiekams miegs un trūcīgas maltītes dara savu.

### Una



⇒ Dietoloģe Lolita Neimane: "Vis ir sievietes rokās."

⇒ Kaspara Zlidņa grēksūdze mīļotajai sievietei.

⇒ Bīstamais teicamnieces sindroms.

⇒ Dace un Valts Pūces. Mūsu formula - pluss ar minuss pievelkas.

⇒ Labsajūtas ABC. Ar dzīves garšu.

⇒ Mūsējie pasaulē. Ginta Lapiņa. La Dolce Vita.

⇒ Sievietes un pēdējais vilciens.

⇒ Drēbju skapis. Ieva Katana. Melnais šiks.

⇒ Skaistums. Maksimāls efekts tavai ādai.

⇒ Kosmētikas maciņš. Ineta Radēviča. Vienmēr pa rokai.

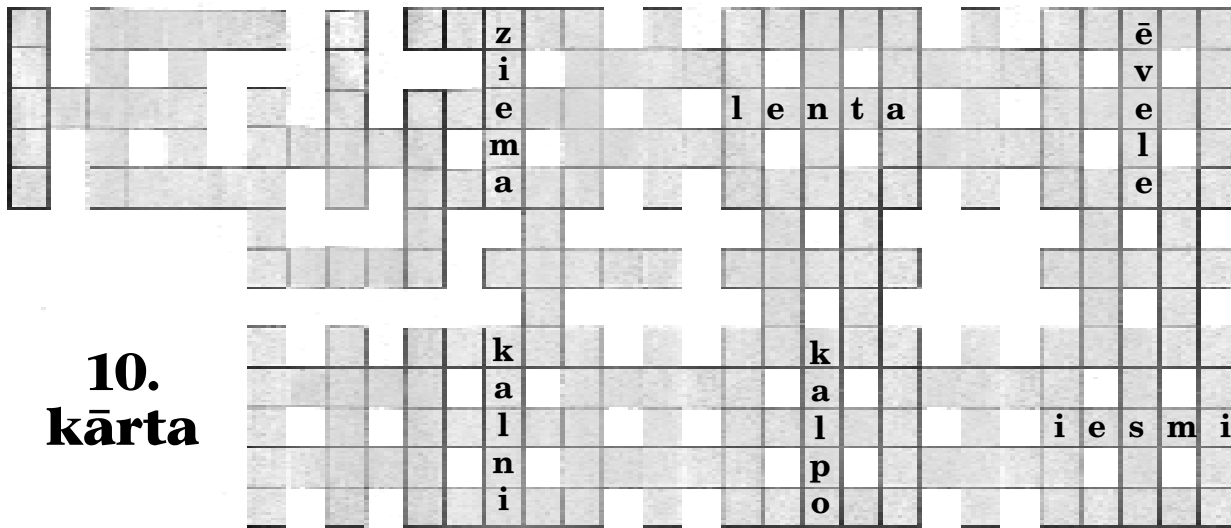
⇒ Jautājumi un atbildes ārsta kabinetā. Arī man ikšķa kauliņa deformācija.

⇒ Mazā vīna skola. Ar francūzietes piegājienu.

⇒ Ceļojums. Igaunija ir mana Indija.

## Maģiskie vārdi

Uzdevums: visus maģiskos vārdus ierakstīt krustvārdu mīklai līdzīgā tabulā. Uzvarētāju gaida pārsteiguma balva.



### 10. kārtā

Alnis - asaka - asara - asina - divus - esēja - iemet - iesāk - jauna - kaija - kaite - kazas - kauns - klajā - kolba - krāns - kurus - lelle - Liene - liepa - liesa - liste - ļauna - maiss - maksa - malas - malka - manas - maska - masts - Māris - medus - milti - murds - naivs - nelga - piles - rauda - riets - rinda - saite - samts - sauja - sākas - sekss - siles - siena - silis - sleja - slida - smaka - spēle - spēle - sāpes - skaļa - skate - skola - slava - stāva - tases - tiesa - tieva - vēlāk - zāles

Jūsu atbildes tiek gaidītas "Vaduguns" redakcijā, Teātra ielā 8, līdz 5.novembrim.

Maģisko vārdu mīklu atrisināja: A.Mičule, A.Slišāns (Tilža), Z.Pulča, J.Pošeika, S.Sirmā, A.Naļivaiko, E.Fjodorova, E.Ķiršone, St.Lazdiņš, J.Voicišs (Balvi), O.Ločmele (Baltinava), I.Homko (Medņeva), E.Pērkone (Rugāji).

9.kārtā veiksmē uzmaida STANISLAVAM LAZDIŅAM no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā (līdzīgi ņemt personu apliecināšanu dokumentu).

## Foto konkurss



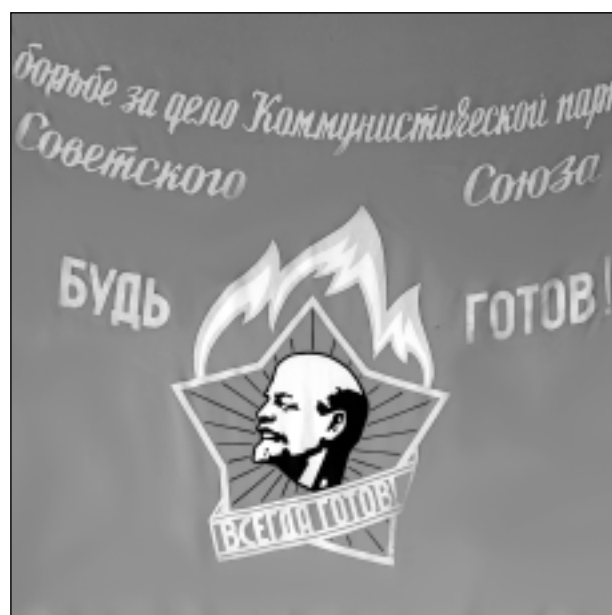
Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu - Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski - vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).



Rudens. Iesūtīja Juris Kašs no Balviem.



Eju mazgāties! Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.



Vai mums to vajag? Iesūtīja Juris Kašs no Balviem.



Kartupeļi joko... Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

## Re, kā!

## “Kādēļ nemaina bojātu preci?”

Laikraksta “Vaduguns” redakcijā pēc palīdzības vērsās balveniete VERA. Sieviete pastāstīja par, viņasprāt, negodprātīgo rīcību veikalā “Mājai Dārzam” Balvos.

Balveniete stāsta: “Pagājušajā piekt-dienā mans 91 gadu vecais vīrs devās uz veikalu “Mājai Dārzam”, kur nopirka ūdens filtra krūzi. Atnākot mājās, vīrs konstatēja, ka tā ir bojāta. Devos uz veikalu, parādīju pirkuma čekas un palūdzu, lai bojāto preci apmaina. Atbildēja, ka nemainīs. Palūdzu, lai iedod veikala saimnieka telefona numuru. Arī šoreiz atbildēja noraidoši sakot, ka numuru dot nedrīkst. Tāpat pateica, ka prece pārdošanas brīdī nebija sabojāta un to pēc tam acīmredzot salauzis mans vīrs. Tās ir muļķības! Un vai tas ir juridiski pareizi, ka pirkuma čekā bija ierakstīts, ka preci atpakaļ nemaina? Nevienas citas tirdzniecības vietas izsniegtajos čekos šādas uzrakstus neesmu redzējusi. Klientam taču ir tiesības apmainīt preci 14 dienu laikā, ja tā ir nekvalitatīva. Turklāt precei nav arī nekāda garantijas termiņa! Par šo gadījumu noteikti sazināšos ar Patērētāju tiesību aizsardzības centru. Štrunts par iztērēto summu, jo krūze maksāja tikai aptuveni 15 eiro. Vienkārši vēlos, lai tiktu ievērotas patērētāju tiesības.”

Veikala “Mājai Dārzam” vadītāja KRISTĪNE ŠVOLMANE skaidro, ka veikala darbinieki nestrādā pēc principa, lai klientiem apzināti iesmērētu bojātas preces. Turklāt, kā stāsta K.Švolmane, veikals sazinājās ar Patērētāju tiesību aizsardzības centru un saņēma atbildi, ka šajā gadījumā veikalam ir tiesības preci nemainīt. “Minēto preci – ūdens filtra krūzi – vīrietim pārdeva divi veikala pārdevēji, un pārdošanas brīdī klientam arī parādīja, ka prece darbojas un kā ar to jārikojas. Salīdzinoši liels plūsums preces plastmasas materiālā pārdošanas brīdī būtu uzreiz pamanāms. Tāpat man nav pamata neticēt abiem veikala pārdevējiem, kuri vīrietim preci pārdošanas brīdī demonstrēja un apgalvo, ka pirkuma brīdī tā nebija



Bojātā prece. Tā izskatās bojātā ūdens filtra krūze. Balveniete pārliecināta par savu taisnību un laikraksta “Vaduguns” redakcijas apmeklējuma brīdī solīja par notikušo sazināties ar Patērētāju tiesību aizsardzības centru. Veikala “Mājai Dārzam” vadītājai Kristīnei Švolmanei gan ir savs skaidrojums.

bojāta. Turklāt, ja prece būtu bojāta, darbinieki to būtu pamanījuši vēl tad, kad tā atradās veikala plauktā. Dažkārt ir gadījumi, kad prece, to kādam veikala klientam aplūkojot, nokrīt zemē un sabojājas, bet pircējs preci bezkaunīgi noliek atpakaļ un par notikušo neinformē. Šādos gadījumos preci norakstām vai sūtām uz servisu. Savukārt ūdens filtra krūzei nav garantijas, jo tā nav elektroprece. Arī veikala saimnieka telefona numuru pircējiem patiešām nedodam. Šajā gadījumā klientam iedevām citu kontakttālruni, uz kuru pircējs droši varēja zvanīt,” skaidro veikala vadītāja. Viņa piebilst, ka veikals regulāri sazinās ar Patērētāju tiesību aizsardzības centru, lai noskaidrotu, vai atsevišķos gadījumos rīkojušies pareizi. To nolēma darīt arī pēc šī gadījuma. “No Patērētāju tiesību aizsardzības centra saņēmām atbildi, proti, ja klientam pārdota iepriekš

nebojāta prece, nevar zināt, kas notiek brīdī, kad cilvēks ar pirkumu dodas ārpus veikala telpām uz mājām. Ja nemaldos, arī kundze tobrīd nebija kopā ar vīru. Varbūt nopirkta ūdens filtra krūze nokrita vai, piemēram, saspiedās. Galu galā plūsums izveidojās plastmasas materiālā, ko, piemēram, trieciena rezultātā var viegli bojāt. Saņēmām atbildi, ka šajā gadījumā preci var nemainīt. Cita lieta, ja prece būtu iegādāta internetā, kad šādos gadījumos tā vienmēr būtu jāmaina, jo cilvēkiem preci internetā iespējams apskatīt tikai vizuāli,” skaidro K.Švolmane.

Veikala vadītāja uzsver, ja prece būtu bojāta pārdošanas brīdī, to noteikti samainītu pret citu. Šāda prakse nav nekas neierasts un veikals nepieciešamības gadījumā mainījis, piemēram, dažādas elektropreces, tās sūtījis uz garantijas servisiem un remontētājiem.

## Informē ugunsdzēsēji

## Lai apkures sezona būtu mierīga

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) aicina apkures sezonas sākumā izdarīt sešas vienkāršas lietas, kas samazinās traģiska ugunsgrēka iespējamību Jūsu mājoklī.

**1. Nopļauj zāli ap māju, lai neveidotos kūla un samazinātos kūlas ugunsgrēku skaits.** Pavasaros visā Latvijā intensīvi tiek dedzināta sausā zāle un tā rezultātā cieš daudzu cilvēku īpašumi. Šogad kūlas dedzināšanas rezultātā izdega 6818 hektāri Latvijas teritorijas un nodega 88 ēkas. Pavasarī ciņa ar kūlas ugunsgrēkiem ir jau ciņa ar sekām - ja rudenī lauki, arī pilsētas, dzelzceļa un ceļa malas būs sakoptas, nebūs kūlas, kam pavasarī degt.

**2. Iztīri skursteni.** Ugunsdzēsēji glābēji šogad gandrīz 500 reizes devušies dzēst dūmvados degošus sodrējus. Liesmām no skursteņa pa plaisām un bojājumu vietām iekļūstot jumta konstrukcijās, ugunsgrēka sekas ir jau daudz nopietnākas.

**3. Ierīko dūmu detektoru, kas ir neliela ierīce, kura ugunsgrēka gadījumā var izglābt tavu dzīvību.** Traģiskākie ugunsgrēki parasti notiek naktī, kad cilvēki gul un nepamana ugunsgrēka izcelšanos. Dūmu detektors ar spalga signāla palīdzību savlaicīgi brīdina par ugunsgrēka izcelšanos, tādējādi izglābjot tev un taviem tuvākajiem dzīvību un arī samazinot ugunsgrēka radītos postījumus.

**4. Pārbaudi apkures ierīču tehnisko stāvokli.** Apkures ierīces, līdzīgi kā citas lietas, gadu laikā nolietojas un tām parādās bojājumi, kas var būt par iemeslu ugunsgrēkam. Šogad ugunsgrēkos, kas, iespējams, saistīti ar apkures iekārtu bojājumiem, nodegušas jau 40 ēkas, gājuši bojā trīs cilvēki un deviņi ir cietuši. Apkures sezonas sākums ir pēdējais laiks, lai paaicinātu ciemos skursteņslauķi, kas novērtēs tavas apkures ierīces un skursteņa tehnisko stāvokli un līdz lielākam aukstumam vēl būs laiks, lai veiktu nepieciešamos remontdarbus.

**5. Pārbaudi, vai sildītājs ir drošs lietošanai.** Sildītājs, kas vairākus mēnešus nostāvējis nelietots, pirms ieslēgšanas jāattīra no putekļiem un jāpārbauda tā elektro vadu stāvoklis. Bojāti vadi, to savienojumi var būt par iemeslu īssavienojumam, kas var izraisīt ugunsgrēku, savukārt putekļi sakarstot var aizdegties.

**6. Atgādinā saviem vecākiem un bērniem, kā droši lietot apkures ierīces.** Zināšanas var pasargāt mūs no nelaimēm. Šogad vairāk nekā 400 ugunsgrēki notikuši, iespējams, tieši apkures ierīču ekspluatācijas noteikumu pārkāpumu dēļ. Šajos ugunsgrēkos bojā gājuši trīs cilvēki, astoņi cietuši un ir nodegušas 18 ēkas. Tikai pēc ugunsgrēka cilvēki apzinās, cik nepareizi un dažreiz pat muļķīgi rīkojušies – novietojuši drēbes žāvēties uz apkures ierīces, turējuši malku pie krāsns durvīm, pārkuņinājuši krāsnis utt. Neuzskatisim, ka drošības padomi visiem ir zināmi un pašsaprotami, bet vēlreiz tos pārrunāsim savā ģimenē, lai novērstu iespējamu ugunsgrēka izcelšanos.

VUGD aicina cilvēkus veikt šos darbus, lai apkures sezonas laikā nerastos vajadzība zvanīt uz tālruna numuru 112 un saukt ugunsdzēsējus glābējus palīgā!

## Robežsardzē

## Skolēni un robežsargi apciemo viens otru

Turpinot popularizēt Valsts robežsardzi (VRS) jauniešu vidū, arī aizvadītajās oktobra nedēļās robežsargi un skolēni izmantoja iespēju apciemot viens otru.

8.oktobrī Madonas 2.vidusskolā viesojās VRS Viļakas pārvaldes Madonas nodaļas amatpersonas. Pasākums notika saistībā ar aizvadīto Karjeras nedēļu, kuras laikā Madonas nodaļas galvenie inspektori kapteinis A.Cīrulis un virsleitnants I.Magons 10. un 11.klases skolēniem vadīja mācību stundu “Mana nākotnes profesija”.

Savukārt 15.oktobrī VRS Viļakas pārvaldes Punduru robežapsardzības nodaļā ciemojās bērni un skolotāji no Baltinavas Kristīgās internātpamatskolas. Robežsargi skolēnus iepazīstināja ar VRS vēsturi, robežsarga profesiju – tās pamatuzdevumiem un dienesta specifiku, demonstrēja sagatavotos videomateriālus par VRS, mācību iespējām Valsts robežsardzes koledžā un turpmākajām dienesta iespējām VRS struktūrvienībās, kā arī sniedza atbildes uz skolēnu un skolotāju jautājumiem par kārtību, kāda jāievēro, atrodoties pierobežas joslā. Jāpiebilst, ka skolēni īpaši novērtēja VRS Viļakas pārvaldes Kinoloģijas nodaļas vecākā inspektora leitnanta S.Zeļenovska un inspektora virsseržantes D.Bangas paraugdemonstrējumus ar dienesta suni.



Lappusi sagatavoja A.Ločmelis



PROJEKTU LĪDZFINANSE  
EIROPAS SAVIENĪBA



## Informatīvais seminārs par LEADER 9.kārtas projektu konkursu

**24.oktobrī plkst. 14.00 Balvos, Bērnu un jauniešu centrā, 2.stāvā, Brīvības ielā 48.**

Semināru vadīs biedrības "Balvu rajona partnerība" stratēģijas administratīvā vadītāja Svetlana Tomsone.

Informatīvais seminārs par Lauku attīstības programmas 2007.-2013.gadam **4. ass 413. pasākuma "Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstību stratēģiju īstenošanas teritorijā" ietvaros:**

**6.2. aktivitātē:** iekārtu, tehnikas, aprīkojuma, informācijas tehnoloģiju un programmu nodrošinājuma iegāde un uzstādīšana un infrastruktūras izveide sabiedrisko aktivitāšu (tajā skaitā apmācību un interešu klubu, kultūras, vides aizsardzības, sporta un cita brīvā laika pavadīšanas aktivitāšu) dažādošanai vietējiem iedzīvotājiem.

**4.rīcībā "Jauniešu centru izveide un attīstība", pieejamais finansējums EUR 3677,09.**

### Darba kārtībā:

#### 1.Ministru kabineta noteikumi Nr.764\*

- atbalstāmās aktivitātes; atbalsta pretendents; publiskā finansējuma saņemšanas nosacījumi; atbalsta apmērs un intensitāte; attiecināmās un neattiecināmās izmaksas

#### 2. "Balvu rajona attīstības stratēģija 2009.-2013.gadam"

-atbalstāmās aktivitātes; vērtēšanas kritēriji; projektu iesniegumu pieņemšana

#### 3. Īstenoto projektu piemēri

#### 4. Projekta iesnieguma veidlapas aizpildīšana, nepieciešamie pavaddokumenti

Ar Vietējās attīstības stratēģiju, rīcību mērķiem, plānotajām darbībām, projektu vērtēšanas kritērijiem un minimālo punktu skaitu pozitīva atzinuma saņemšanai var iepazīties Brīvības ielā 48, Balvos, ēkas 2.stāvā, 22.kabinētā (iepriekš piesakoties pa tālruni 26691977), Lauku atbalsta dienesta mājaslapā: [www.lad.gov.lv](http://www.lad.gov.lv) un partnerības mājaslapā: [www.balvi.partneribas.lv](http://www.balvi.partneribas.lv), kontaktpersona: stratēģijas administratīvā vadītāja Svetlana Tomsone, mob. tālr. 26691977, e-pasts: [svetlana.tomsone@gmail.com](mailto:svetlana.tomsone@gmail.com).

\* "Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku attīstībai pasākumā "Konkurētspējas veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā" un pasākumā "Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā".

## Īstenotie LEADER projekti

### Labiekārtojam un atjaunojam kultūrvēstures objektus!

#### Rugāju Svētā Nikolaja pareizticīgo baznīcas lūgšanu telpas grīdas vienkāršota renovācija

Rugāju Svētā Nikolaja pareizticīgo draudzes vecākā un projekta vadītāja Ludmila Logina atzīst, ka, pateicoties LEADER projektu konkursa dotajai iespējai, sasniegti būtiski mērķi. Ar projekta palīdzību ir renovēta grīda Rugāju novada Svētā Nikolaja pareizticīgo baznīcā. Pateicoties dotajai iespējai, 2013.gadā izstrādāts un iesniegts projekts "Rugāju Svētā Nikolaja pareizticīgo baznīcas lūgšanu telpas grīdas vienkāršota renovācija", projekta Nr. 13-07-LL04-L413202-000009.

Projektu iesniedza attiecināmajā vietējās rīcības grupas **Balvu rajona partnerībā** attīstības stratēģijas rīcībā Nr.6. "Kultūras, kultūrvēsturiskā un dabas mantojuma saglabāšana".

Projekts saņēma atbalstu un ar Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) palīdzību tika renovēta Rugāju pareizticīgo baznīcas grīda. Esošās iekritušās grīdas vietā, kas bija ļoti auksta un daudzviet izpuvusi, tika ieklāta koka grīda, kas ir ne tikai estētiski pievilcīga, bet arī kvalitatīvi ieklāta un no laba kokmateriāla. Cerams, tā ilgi kalpos apmeklētāju labsajūtai un dzīves kvalitātes uzlabošanai lauku apvidos.

**Kopējās projekta izmaksas ir EUR 11 905,90. Publiskais finansējums, ko draudzei atmaksā ELFLA par šī projekta realizāciju, ir 60% no attiecināmajām izmaksām – EUR 5903,75. Pārējais līdzfinansējums apmaksāts no Rugāju novada domes un draudzes līdzekļiem.**

**Paldies biedrībai "Balvu rajona partnerība",** kura projektā saskatīja baznīcas apmeklētāju nepieciešamību un vēlmes, iedzīvotāju kvalitatīvākas dzīves dažādošanas iespējas lauku apvidū.

Informāciju sagatavoja biedrības "Balvu rajona partnerība" stratēģijas administratīvā vadītāja Svetlana Tomsone sadarbībā ar Viļakas novada domes Attīstības plānošanas nodaļas projektu vadītāju Vinetu Zeltkalni, Balvu rajona Lazdulejas pagasta lauku iedzīvotāju biedrības "Lazduleja" valdes priekšsēdētāju Māriti Berķi, Rugāju Svētā Nikolaja pareizticīgo draudzes vecāko, projekta vadītāju Ludmilu Loginu un biedrības "Kubulu pagasta ģimeņu biedrība" valdes priekšsēdētāju Irēnu Začevu.

**Lielu paldies par šī projekta realizācijas iespējām Rugāju novada domei,** kura piekrita šī projekta līdzfinansējumam. Prieks par to, ka novada domes deputāti domā par kultūrvēsturisko arhitektūras pieminekļu uzturēšanu un saglabāšanu nākamajām paaudzēm, kā šajā gadījumā, piešķirot finanšu līdzekļus projekta realizācijai.

Ieguvēji ir visi, kuri apmeklēs un apmeklēs šo Dievnamu - novada iedzīvotāji un ciemiņi no citiem novadiem.

#### Labiekārtota vide Šķilbēnu Pareizticīgo baznīcas teritorijā

Realizēts **Balvu rajona Lazdulejas pagasta lauku iedzīvotāju biedrības "Lazduleja" projekts Nr. 13-0-L413202-000010 "Sakošanas vides veidošana Šķilbēnu Pareizticīgo baznīcas teritorijā".** Šķilbēnu (Škilbanu) Vissvētākās Dievmātes piedzimšanas pareizticīgo baznīca un pareizticīgo kapsēta atrodas uzkalniņā, Šķilbēnu ciema centrā. Jau no tālienes var manīt savdabīgu koka ēku ar trim torniņiem, krāsotu gaiši zilā krāsā. Baznīca būvēta no 1928. līdz 1931.gadam, celta pēc arhitekta Vladimira Šervinska (1894-1975) īpaši izstrādāta projekta. 1998.gadā baznīcai piešķirts statuss "Vietējās nozīmes kultūras piemineklis".

Projekta mērķis bija – infrastruktūras izveide sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai, palīdzot lauku iedzīvotājiem apzināties un saglabāt kultūrvēsturisko mantojumu.

Kopējās projekta attiecināmās izmaksas – **EUR 8915,29**, ELFLA atbalsts ir 100% - **EUR 8915,29** (jo biedrībai piešķirts sabiedriskā labuma statuss). Projekta realizācijas rezultātā izveidota lietus kanalizācijas sistēma lietusūdeņu novadīšanai gruntī 100 m garumā, bruģētu laukumu un celiņu ierīkošana 155m<sup>2</sup> platībā un ārējā apgaismojuma ierīkošana.

Projekta laikā papildus ierīkota lietus ūdeņu novadīšanas sistēma no jumta pa visu baznīcas perimetru, kurai finansējumu **EUR 1 359,96** piešķīra **Viļakas novada dome**.

Saskaņā ar cenu aptauju, darbus objektā veica SIA "BIO VIDA" no Gulbenes. Realizējot šo projektu, dots būtisks ieguldījums vides sakārtošanā un kultūrvēsturisko tradīciju saglabāšanā.



#### Politiski represēto piemiņas vietas labiekārtošana

**Biedrība "Kubulu pagasta ģimeņu biedrība"** labiekārtojusi Komunistiskā genocīda upuru piemiņas vietu Kubulu pagastā, Balvu stacijā, Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projekta "Politiski represēto piemiņas saglabāšana", Nr. 13-07-LL04-L413202-000019 ietvaros.

Projekta ietvaros labiekārtota piemiņas vietas teritorija: rekonstruētas - nobruģētas ietves, izrauti vecie un iestādīti jauni dekoratīvie krūmi un tūjas, uzstādīta apgaismojuma laterna, karogu masti, soliņi, atkritumu urnas, izveidots elektrības pieslēgums.

**Projekta kopējās izmaksas EUR 12 898,82, tai skaitā ELFLA finansējums EUR 8964,09 un Balvu novada domes pašvaldības līdzfinansējums EUR 3 934,73.** Cenu aptaujas rezultātā būvdarbus veica SIA "5V". Projektu īstenoja sadarbībā ar Balvu novada pašvaldību.



## Apsveikumi

Lai mūs priecē vēl ilgi Tavas gādīgās rokas  
Un gudrības vārdi, ko Tu padomam saki.  
Lai Tu zaļo kā ozols un vēl ilgi  
Kā spēka avots vari mums būt.



Miļo tēti, vectētiņu, vīru, sievastēvu **Antonu Ločmeli** sirsnīgi sveicam 75.dzīves jubilejā! Vēlam Dieva žēlastību katrai dienai. Meitas ar ģimenēm un sieva

Tā aiziet gadi - skaisti, skarbi,  
Ar tiem ir kopā Tavi krietnie darbi.  
Zem gadu nastas vēlam nepagurt  
Un gaišu pavardu joprojām kurt.



Miļi sveicam **Antonu Ločmeli** 75 gadu jubilejā! Vēlam stipru jo stipru veselību, veiksmi un Dieva svētību turpmākajiem dzīves gadiem.

Krustdēls ar ģimeni un Stefānija

Mums patīk vienā elpā pacelt balsis skanot  
Un kā bitēm liepas zaros sanēt.

Sveicu **Kubulu jaukto vokālo ansambli**  
15 gadu jubilejā!



Ansambļa krustmāte

Ko gan šodien lai vēlam Tev,  
Kad ceļi tik gari ir nostaiģāti.  
Paldies par visu, ko mums devi,  
Par to, ka vienmēr biji klāt,  
Mūs milēji Tu, nesaudzējot sevi.  
Paldies par visu, visu, māt!



Vismilākie sveicieni miļajai māmuliņai un vecmāmiņai  
**Antonijai Prolei** lielajā dzīves 75 gadu jubilejā!  
Dēls Dainis, Diāna, mazmeitiņa Reina, meita Ināra ar draugu

Mūsu dienas kā bites skrien un skrien  
No zieda ziedā, no gada gadā,  
Te spēku tās pasmeļ, kad vizbules zied,  
Te, skat, tās jau rudens dālijās brien.

(A.Āre)



Miļi sveicam **Antoniju Proli** 75 gadu jubilejā! Vēlam stipru veselību, izturību un Dieva svētību turpmākajiem dzīves gadiem.  
Broņa, Antoņina

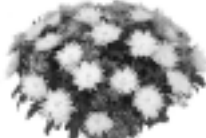
**Dainim Poišam** sveiciens skaistajā jubilejā - 55!  
**Amandai Blaumai** sveiciens skaistajā jubilejā - 70!

Viens mazs prieks  
Lai Jums būtu katra diena.  
Viens saules stariņš un labs vārds,  
Kas šo dienu padara skaistu!

Zaharānu un Jeromānu ģimenes



Tu gadus mēroji ar darbu,  
Ko krietni paveikt bij' Tavs gods.  
Ar sirsnību un kļušu rūpi,  
Ko allaž citiem centies dot.



Miļi sveicam **Aleksandru Imeņinovu** 80 gadu jubilejā!  
Vēlam veselību, veiksmi, neizsīkstošu enerģiju un Dieva svētību turpmākajiem gadiem.  
Antoņina, Baiba, Irēna, Vitālijs, Dzintra, Andris, Ilgvars

Vēl Tev gadi dzīves galotnē  
Par spīti vējam pacelties grib augstāk.  
Vēl viss Tev priekšā šajā pasaulē,  
Vēl varavīksni turi savā plaukstā.



Sveicam **Ivetu Ločmeli** skaistajā dzīves jubilejā! Optimismu un dzīvesprieku, veselību un daudzus skaistus gadus vēl!  
Šaicānu ģimene Viļaka

### Nakts

### Diena

T 22.10		Apmācies	0		Skaidrs	0
C 23.10		Skaidrs	-4		Skaidrs	-2
Pk 24.10		Skaidrs	-6		Skaidrs	-3
S 25.10		Skaidrs	-8		Skaidrs	-4

## Piedāvā darbu

SIA "Auto Kruizs", Brīvības 7  
(bijušajā gaļas kombinātā), aicina  
darbā **AUTOMAŠĪNU  
KRĀSOTĀJU AR PIEREDZI.**  
Interesēties uzņēmuma  
administrācijā vai pa  
tālruni 29112111.

Kokzāģētava Alūksnes novadā  
piedāvā darbu **LENTZĀĢU  
OPERATORAM** un  
**TRAKTORISTAM.** Ir iespēja  
nodrošināt ar dzīvesvietu.  
Tālrunis 29299652.

### Firma aicina darbā metāllūžņu iepirkšanas punkta vadītāju.

Darbs saistīts ar preces pieņemšanu un reģistrēšanu noliktavas preču uzskaites programmā, klientu apkalpošanu, naudas pārskaitījumiem. Darba laiks darbdienās - 9.00-17.00 ar pusdienas laiku - 12.00-13.00, sestdienās - 9.00-14.00.

**PRASĪBAS** - datorprasmes - MS Word, MS Excel, e-pastu programmas, pozitīva attieksme.  
**MĒS PIEDĀVĀJAM** labu atalgojumu, sociālās garantijas.  
**Pieteikuma vēstules un CV sūtīt uz info@arfe.lv.**  
Papildus informācija pa telefonu 80008880.

## Dažādi

**VIGO**  
Trešdien, 22. oktobri  
**TRAKĀ NAKTS  
IZPĀRDOŠANA!**  
Atlaide visai precei!  
Strādāsim - 9.00 - 21.00.  
Laipni gaidīsim Brīvības 55!

Apsardzes kursi. Tālrunis 29107155.

Transporta pakalpojumi. Piegādā  
būvmateriālus, šķembas, smilti,  
granti. Tālrunis 29105572.

**LAFIKO.LV**  
**AIZDEVUMI PENSIONĀRIEM**  
Otrdienās, ceturtdienās,  
piektdienās  
Balvos, Partizānu 14,  
2.stāvā  
T. 64521873, 26402362.  
Aizdevumi **pie pastnieka**, neizejot no  
mājas! Tālrunis 67316047, 67316048.  
www.lafiko.lv

Vēlos irēt dzīvokli Balvos.  
Tālrunis 28675481.

Vēlos irēt 1 vai 1,5-istabu dzīvokli.  
Tālrunis 27052285.



Vācu kvalitātes PVC  
LOGI, DURVIS.  
Atlaides līdz 40%.  
Balvu, Tautas 1.  
Tālrunis 20399903.

VINGROŠANA trešdienās  
plkst. 18.00 Sociālā dienesta  
3. stāvā. Dalība - bezmaksas.  
Tālrunis 29203754.

Dāvina kucēnus.  
Tālrunis 28762145.

# Pārliecinies,

# Vaduguni

# Abonējiet laikrakstu arī nākamajam 2015.gadam!



## vai abonēji novembrim, decembrim!?



## Veiksmes prognoze

**21.oktobris.** Ja nebaidies no tukšajām stundām, kas šodien būs no plkst. 6.30 līdz 14.12, tad sāc gāzt kalnus jau no paša rīta. Arī kolēģi šodien būs izpalīdzīgi un atbalstīs gan darbā, gan pusdienās pacienās ar smaržīgu kafiju vai garšīgu kūciņu.

**22.oktobris.** Darbīgā trešdiena, kad, tāpat kā vakar, vari ražīgi darboties. Tikai uz apkārtējo atbalstu īpaši neceri. Arī šefa kabinetam met lielu likumu. Tāpat netraucē arī citu iestāžu vadītājus. Viņi būs dūsmīgi un neapmierināti un labākajā gadījumā Tavus lūgumus laidīs gar ausīm, bet sliktākajā – var pasūtīt Tevi arī trīs mājas tālāk.

**23.oktobris.** Lielākā daļa cilvēku sajūtīsies kā bruņurupuči, kas stiepj uz muguras savu māju, ģimeni un kreditus. Grūti, bet kaut kā jau velkos uz priekšu. Pavisam nedaudz šodien būs to, kas kā graciozas gazeles viegli pārvarēs šķēršļus, lēks pāri problēmām un pienākumiem.

**24.oktobris.** Savus zelta un sudraba izstrādājumus, kā arī lielas naudas summas šodien atstāj mājās seifā. Tu taču neesi jaungada eglīte, kurai jāmirdz pa gabalu. Šodien gan tas nebūs nekas estētisks, bet gan Tavas drošības jautājums. Nozagšana vai vērtslietu pazušana šodien būs ikdienišķa parādība. Tas gan nenozīmē, ka Tu šodien nedrīksti iziet uz ielas.

\* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī [www.vaduguns.lv](http://www.vaduguns.lv), tālruni 29365609

